

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2018

Aneta Vostradovská

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

**Analýza finanční situace obce z hlediska zajištění ochrany
obyvatelstva**

Aneta Vostradovská

Bakalářská práce

2018

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Aneta Vostradovská**
Osobní číslo: **E15204**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa: Ekonomika pro kriminalisty a cel-
níky**
Název tématu: **Analýza finanční situace obce z hlediska zajištění ochrany
obyvatelstva**
Zadávací katedra: **Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Práce si klade za cíl zhodnotit finanční situaci ve vybrané obci s ohledem na zajištění ochrany obyvatelstva. Součástí práce bude řada řízených rozhovorů. Na základě provedené analýzy bude možné navrhnout doporučení pro stávající praxi.

Osnova:

- Vymezení základních pojmů z oblasti ochrany obyvatelstva.
- Analýza finanční situace obce z hlediska zajištění ochrany obyvatelstva.
- Formulace závěrů a návrh doporučení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BRABEC, F. Bezpečnost pro firmu, úřad, občana. Praha: Public History, 2001. ISBN 80-86445-04-06.

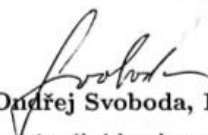
FIALA, M. a VILÁŠEK J. Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2012. ISBN 978-80-246-1856-2.

PEKOVÁ, J. a PILNÝ, J. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. Praha: ASPI Publishing, s.r.o., 2008. ISBN 80-86395-21-9.

SKALSKÁ, K. a DUBSKÝ, M. Integrovaný záchranný systém a požární ochrana. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4.

TOTH, P. Ekonomika měst a obcí. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1998. ISBN 80-7079-693-6.

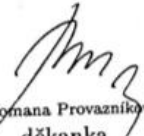
Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Ondřej Svoboda, Ph.D.

Ústav regionálních a bezpečnostních věd

Datum zadání bakalářské práce: 1. září 2017

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2018

doc. Ing. Romana Provaníková, Ph.D.
děkanka

L.S.

Ing. Zdeněk Matějka, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2017

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil/a, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 4. 2017

Aneta Vostradovská

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Ondřeji Svobodovi, Ph.D. za jeho vstřícný přístup a za cenné rady, které mi byly nápomocny při zpracování bakalářské práce. Ráda bych poděkovala své rodině, která mi studium na vysoké škole umožnila.

ANOTACE

Práce si klade za cíl zhodnocení finanční situace obce Skuteč z hlediska zajištění bezpečnosti, přesněji ochrany obyvatelstva. Na základě zpracovaných dat je provedeno porovnání činnosti jednotek dobrovolných hasičů vybraných obcí s jednotkami Hasičského záchranného sboru České republiky v rámci příslušného územního odboru. Součástí práce je pět řízených rozhovorů se zástupci jednotky sboru dobrovolných hasičů ve Skutči, se starostou sboru dobrovolných hasičů ve Skutči, s velitelem jednotky Hasičského záchranného sboru České republiky stanice Chrudim a s příslušníkem jednotky Hasičského záchranného sboru České republiky stanice Hlinsko.

KLÍČOVÁ SLOVA

Samostatná působnost, rozpočet obcí, ochrana obyvatelstva, požární ochrana, systém varování a vyrozumění

TITLE

The analysis of the financial situation of the municipality in terms of ensuring the security of the population

ANNOTATION

The thesis aims to evaluate the financial situation of the municipality Skuteč in terms of safety, more precisely the protection of the population. On the basis of the processed data, there is done a comparison of activities of the voluntary fire brigade units of municipalities with units of Fire Brigade of the Czech Republic within the respective territorial department. In the thesis there are five controlled interviews with representatives of volunteer fire brigade in Skuteč, with the mayor of the volunteer fire brigade in Skuteč, with the commander of the Fire Brigade of the Czech Republic from fire station in Chrudim and with the member of the Fire Brigade of the Czech Republic from fire station in Hlinsko.

KEYWORDS

Autonomy of the municipality, Budget of the municipality, Protection of the population, Fire protection, system of warning and notification

OBSAH

Úvod.....	11
1 Charakteristika obce a její postavení v územní samosprávě.....	13
1.1 Vymezení pojmu obec a její charakteristika.....	13
1.2 Působnost obce	14
1.3 Orgány obce.....	17
1.4 Hospodaření obce	20
2 Rozpočet obce	23
2.1 Pojetí rozpočtu	23
2.2 Sestavování rozpočtu	25
2.3 Příjmy rozpočtu obcí.....	27
2.4 Výdaje rozpočtu obcí	32
3 Bezpečnost obyvatel.....	35
3.1 Vymezení základních pojmů	35
3.2 Požární ochrana.....	36
3.3 Systém varování a vyrozumění obyvatelstva.....	42
4 Komparace jednotek SDH ve vybraných obcích	45
4.1 Vybavenost zkoumaných jednotek SDH obcí	46
4.2 Dotace pro jednotku SDH Skuteč pro výstavbu nové zbrojnice.....	50
4.3 Financování jednotek vybraných SDH a HZS ČR	51
4.4 Modelové situace – dopad rušení JSDH	57
4.5 Doporučení pro město Skuteč.....	59
Závěr	61
5 Použitá literatura	64

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1 Dělení veřejné správy v ČR.....	15
Obrázek 2 Správní uspořádání obcí s rozšířenou působností v ČR k 31. 3. 2017.....	17
Obrázek 3 Schéma rozpočtových příjmů podle druhu.....	27
Obrázek 4 Schéma rozdělení dotací.....	30
Obrázek 5 Schéma rozpočtových výdajů podle druhu	33
Obrázek 6 Základní úkoly JPO	39
Obrázek 7 Schéma všeobecné výstrahy	43
Obrázek 8 Schéma vyrozumění požárního poplachu.....	44
Obrázek 9 Schéma vyrozumění zkoušky sirén	44
Obrázek 10 Struktura financování JSDH Skuteč 2012 – 2016.....	52
Obrázek 11 Vývoj finančních prostředků JSDH a HZS ČR zkoumaných JPO.....	53
Obrázek 12 Celkový počet výjezdů zkoumaných JSDH k dopravním nehodám	55
Tabulka 1 Podíl výjezdů jednotek PO za rok 2016 v ČR	34
Tabulka 2 Rozsah kurzů odborné způsobilosti členů jednotky	40
Tabulka 3 Jednotky PO pro účely plošného pokrytí.....	40
Tabulka 4 Minimální počet členů jednotky připravených k výjezdu	41
Tabulka 5 Porovnání města Chrudim a Skuteč.....	46
Tabulka 6 Minimální vybavenost požární technikou a prostředky PO pro JSDH.....	47
Tabulka 7 Vybavenost jednotky SDH Skuteč	47
Tabulka 8 Minimální vybavenost jednotky SDH Chrudim	48
Tabulka 9 Osobní ochranné pracovní prostředky	49
Tabulka 10 Finanční prostředky jednotek SDH za jednotlivé roky.....	52
Tabulka 11 Počet výjezdů jednotek SDH a HZS ČR	54
Tabulka 12 Průměrné náklady na výjezd JSDH a HZS ČR.....	54
Tabulka 13 Počet výjezdů k dopravním nehodám JSDH Skuteč a JSDH Chrudim	55
Tabulka 14 Porovnání JSDH Chrudim a JSDH Skuteč dle nákladů na 1 obyvatele	56
Tabulka 15 Počet členů JSDH Skuteč připravených k dopolednímu výjezdu.....	56
Tabulka 16 Počet zásahů jednotek PO v Pardubickém kraji	58

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

AED	Automatizovaný externí defibrilátor
CAS	Cisternová automobilová stříkačka
ČR	Česká republika
GŘ HZS ČR	Generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IROP	Integrovaný regionální operační program
IZS	Integrovaný záchranný systém
JPO	Jednotka požární ochrany
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
MU	Mimořádná událost
PO	Požární ochrana
Sb.	Sbírka zákonů
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SH ČMS	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
VJ	Výjezdová jednotka
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

ÚVOD

Jak praví známé přísloví „oheň je dobrý sluha, ale zlý pán.“ Již v polovině 19. století sílila potřeba po hasičských sborech, a tak v roce 1850 vznikl první sbor dobrovolných hasičů v Zákupích jako reakce na zvýšený počet požárů. První profesionální jednotka hasičů vznikla o tři roky později v Praze. Ve městě Skuteč, které se nachází přibližně 19 km jihovýchodně od Chrudimi, byla uznána potřeba hasičského sboru díky velkým požárům v letech 1862 a 1867, které zničily půl města. A tak byl v roce 1875 zřízen dobrovolný, obcí neplacený, hasičský sbor. V roce 1876 byla koupena první hasičská stříkačka, ale pracovní obleky si členové museli pořídit ze svých vlastních finančních prostředků. Během světových válek byla činnost sboru omezena. Důležitým mezníkem byl rok 1994, kdy se sbor začlenil do Integrovaného záchranného systému. Dalším významným rokem pro sbor dobrovolných hasičů ve Skutči se stal rok 2003. Členové výjezdové jednotky začínají vykonávat nepřetržitou pohotovostní službu v místě bydliště a je zajištěn výjezd jednoho družstva v početním stavu 1+3 do pěti minut od vyhlášení poplachu. Zároveň byla schválena státní dotace ve výši 2 mil. Kč na nákup nového zásahového automobilu, který byl jednotce předán 13. 12. 2003, díky finanční podpoře města Skuteč v konečné hodnotě 6 mil. korun (Historie SDH Skuteč). V roce 2015 jednotka oslavila 140 let od svého založení.

První část této bakalářské práce se zabývá charakteristikou obce a jejím postavením v územní samosprávě. Následuje kapitola o rozpočtu obcí, jeho sestavování, příjmy a výdaje obcí. Poslední kapitolou této části je samotné vymezení pojmu bezpečnost, zajištění bezpečnosti v obcích a rozdělení jednotek požární ochrany na území ČR.

Druhá část práce se soustředí na financování vybrané jednotky SDH, tj. jednotky SDH Skuteč. Součástí je i porovnání financování a vybavenosti jednotlivých jednotek jak profesionálních, tak dobrovolných hasičů územního odboru Chrudim. Z tohoto důvodu jsou vedeny řízené rozhovory s velitelem jednotky HZS Chrudim, příslušníkem jednotky HZS Hlinsko, velitelem jednotky SDH Skuteč, členem jednotky SDH Skuteč a starostou SDH Skuteč. Následují dvě modelové situace. První zobrazuje dopad zrušení jednotky SDH Skuteč na nejbližší jednotku HZS ČR. Druhá ze situací znázorňuje absenci všech 520 jednotek SDH obcí v Pardubickém kraji. Součástí práce je i návrh doporučení, která vyplývají z výše uvedených modelových situací a provedené komparace činnosti a financování zkoumaných jednotek.

Cílem práce je zhodnocení finanční situace vybrané obce z hlediska zajištění ochrany obyvatelstva. Tohoto cíle bude dosaženo pomocí komparace informací získaných z materiálů poskytnutých obcemi Skuteč a Chrudim a také na základě řízených rozhovorů se zástupci vybraných jednotek požární ochrany a porovnáním financování jednotlivých jednotek sborů profesionálních i dobrovolných hasičů. Výsledkem práce je doporučení jak v oblasti možného financování, tak i vybavenosti jednotky SDH Skuteč.

1 CHARAKTERISTIKA OBCE A JEJÍ POSTAVENÍ V ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVĚ

Obce jsou považovány za základní územní samosprávný celek, jehož postavení ve veřejné správě se stává stále významnějším. Dle známé zásady jsou základem svobodného státu svobodné obce (Koudelka, 2001, s. 51).

Jednotlivé pravomoci, funkce, úkoly a postavení obcí jsou zakotveny v Ústavě ČR a v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích.

1.1 Vymezení pojmu obec a její charakteristika

Základní právní vymezení obce je zakotveno v Ústavním zákoně č. 1/1993 Sb. V článcích 8 a 99 – 105 je obec definována jako (ČESKO, 1993): „*územní společenství občanů, které mají právo na samosprávu.*“ Obce jsou součástí vyššího územního samosprávného celku, kterým je kraj. Vznik a zánik obcí je zakotven v ústavním zákoně (ČESKO, 1993).

Další vymezení obcí se nachází v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Podle tohoto zákona obec chápeme jako (ČESKO, 2000): „*základní území samosprávného společenství občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.*“

Obec jakožto základní územní samosprávný celek a územní jednotka státu je vymezena třemi základními znaky (Peková, Pilný a Jetmar 2008, s. 119):

- územím,
- občany – kteří v obci mají trvalé bydliště, firmy (právnícké osoby a podnikatelé). Do kontaktu s obcí přichází i další fyzické a právnícké osoby, jako jsou například vlastníci nemovitostí na území obce, kteří zde přechodně přebývají, tvoří tzv. personální základ obce,
- samosprávou veřejných záležitostí na katastrálním území obce – tzn. působnost.

Dle zákona č. 128/2000 Sb. obec plní tyto vymezené funkce (ČESKO, 2000):

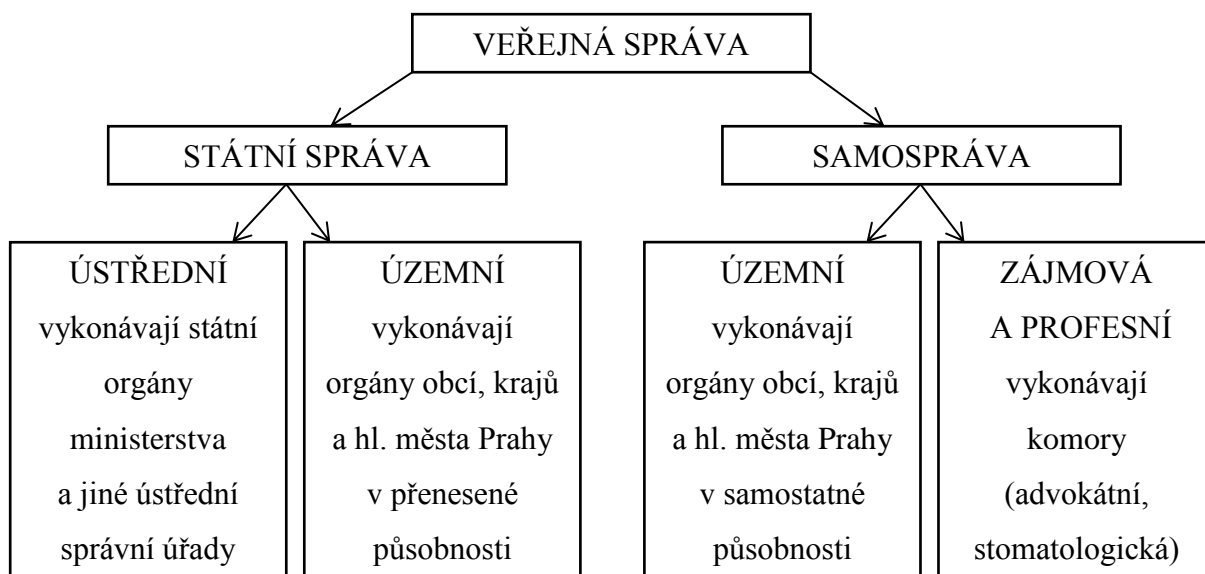
- a) vlastní samosprávné funkce – jako územní společenství občanů má obec právo na samosprávu. Veřejná správa je v samostatné působnosti obce, orgány rozhodují za občana v jeho prospěch, neboť v tomto rozhodování zastupují občana,
- b) přenesené funkce – vykonávají ji výkonné orgány obcí, které jsou v této činnosti podřízeny a zároveň kontrolovány orgány státní správy, v přenesené působnosti i krajským úřadem.

Obec se rozkládá na jednom nebo několika katastrálních územích, podle kterých se člení na části. Obce se mohou slučovat nebo rozdělovat na základě výsledku místního referenda. Podle zákona o obcích rozlišujeme tyto základní druhy obcí (Peková, Pilný a Jetmar 2008, s. 120):

- obce – jež nejsou městy,
- města – jejichž počet obyvatel je nad 3000, byla městem při nabytí účinnosti zákona o obcích v roce 2001, získala status města před 17. 5. 1954, nebo o to požádala předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky,
- městys – obec se stane městysem, pokud tomu vyhoví předseda Poslanecké sněmovny na návrh obce,
- statutární města – Kladno, Mladá Boleslav, České Budějovice, Karlovy Vary, Plzeň, Teplice, Ústí nad Labem, Most, Liberec, Karviná, Frýdek-Místek, Havířov, Děčín, Chomutov, Přerov, Opava, Ostrava, Olomouc, Zlín, Brno, Jihlava, Pardubice, Hradec Králové, Liberec, jedná se o města, která jsou významná a odlišná samosprávou jednotlivých městských částí. Rozdělení se schvaluje na základě přijetí obecně závazné vyhlášky,
- hlavní město Praha.

1.2 Působnost obce

Obce současně vykonávají samostatnou působnost, tedy samosprávu, která je vyjádřením decentralizace veřejné správy, a přenesenou působnost v oblasti státní správy, kde se jedná o dekoncentraci. Jde o takzvaný spojený model veřejné správy. Při výkonu funkce je důležité dané působnosti přesně rozlišovat, neboť přenesená působnost přísluší do kompetencí obecních úřadů, kdežto samospráva zastupitelům obce (Public administration in the Czech republic, 2004, s. 27). Dělení veřejné správy je znázorněno v obrázku 1.

Obrázek 1 Dělení veřejné správy v ČR

Zdroj: Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014, 2014, s. 9

Právo na samostatnou působnost, tedy samosprávu, je zaručeno Ústavou ČR v článku 101. Zde je definováno, že stát do činnosti těchto celků může zasahovat pouze tehdy, vyžaduje-li to ochrana zákona a to způsobem, který stanovuje zákon. Důležitým právem, které vyplývá ze samostatné působnosti, je právo na vlastní majetek obce, a také na hospodaření podle vlastního rozpočtu. Zároveň má obec právo bránit se proti nezákonným zásahům státu do své samosprávy prostřednictvím ústavní stížnosti. Toto právo vyplývá z článku 87 Ústavy ČR. Při výkonu samosprávy neexistuje podřízenost obce jinému orgánu (ČESKO, 1993).

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích do samostatné působnosti obcí patří (ČESKO, 2000): *„záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům, nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce, nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.“* Jedná se např. o zřizování školských zařízení, či obecní policie, ale také o vydávání obecně závazných vyhlášek, či zřizování jednotek SDH obce. Zároveň je velmi složité přesně definovat, co je „v zájmu obce a občanů obce“, proto upřesňují rozsah samostatné působnosti i další zákony, např. školský zákon, zákon o odpadech, místních poplatcích, požární ochraně a mnohé další.

Rozsah přenesené působnosti vždy určují zákony. Jedná se o výkon státní správy, kterou stát přenesl na obce. I přes státní příspěvky, které obce dostávají pro výkon přenesené působnosti, ve většině případů nejsou pokryty skutečné náklady vzniklé touto činností, proto obce dofinancovávají výkon ze svých rozpočtů. V mezích zákona v přenesené působnosti obec

vydává nařízení obce a správní rozhodnutí (Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014, 2014, s. 11).

Podle Provazníkové veřejná správa po její reformě může být rozlišena do tří typů obcí podle toho, jak velký rozsah výkonu státní správy jim byl svěřen (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 31):

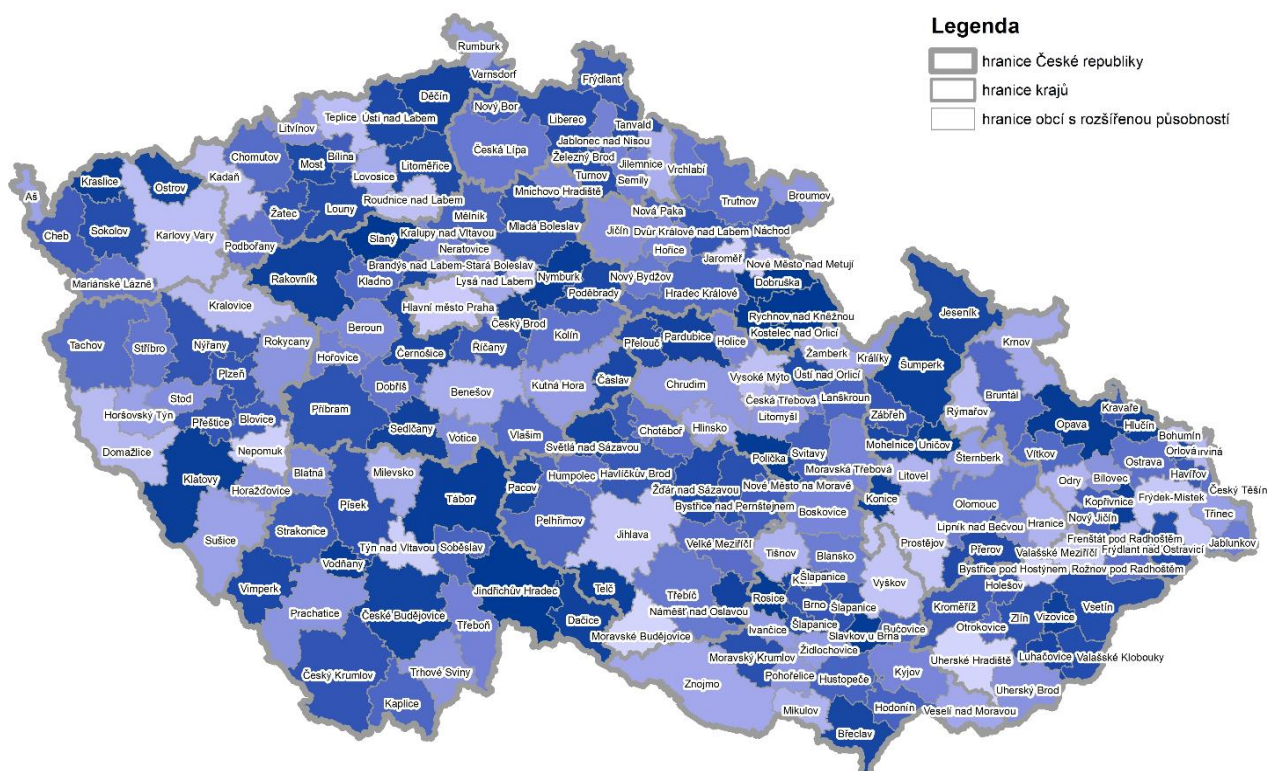
- obce I. typu – minimální základní rozsah státní správy, nařízení mohou vydávat pouze v rámci svého území,
- obce II. typu – obce s pověřenými obecními úřady (matriční a stavební úřad), mezi další činnosti můžeme zařadit například ochranu přírody, zajištění voleb Parlamentu ČR,
- obce III. typu – obce s rozšířenou působností, mezi činnosti můžeme zařadit např. vydávání cestovních a osobních dokladů, řidičských průkazů, vedení registru obyvatel, vykonávání státní správy lesů, dávky a sociální služby, živnostenský úřad.

Dalším členěním, které uvádí Ministerstvo vnitra České republiky, rozeznává tyto kategorie obcí (Public administration in the Czech republic, 2004, s. 28):

- obce,
- obce s matričním úřadem,
- obce se stavebním úřadem,
- obce s pověřeným obecním úřadem,
- obce s rozšířenou působností.

Obce s rozšířenou působností jsou vymezeny v zákoně č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Vznikly k 1. lednu 2003 a převzaly většinu pravomocí a kompetencí, které vykonávaly okresní úřady. Vedle přenesené působnosti základního rozsahu a přenesené působnosti obecních úřadů vykonávají další činnosti, určené prováděcím právním předpisem (Portál územního plánování, 2017).

V rámci rozšířené působnosti jsou obcím propůjčeny například kompetence v oblasti vydávání občanských a řidičských průkazů, vedení a evidence registru obyvatel, vydávání cestovních dokladů, živnostenských oprávnění, ochrana životního prostředí, vyplácen sociálních dávek, péče o staré, zdravotně postižené a nepřizpůsobivé (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 24-25). Dělení obcí s rozšířenou působností je graficky zobrazeno obrázkem 2.

Obrázek 2 Správní uspořádání obcí s rozšířenou působností v ČR k 31. 3. 2017

Zdroj: Portál územního plánování, 2017

1.3 Orgány obce

Podle zákona o obcích jsou vymezeny čtyři nejdůležitější orgány obce. Základním orgánem je zastupitelstvo, o kterém se zmiňuje přímo Ústava ČR, dále rada obce, starosta a obecní úřad. Dalšími orgány mohou být komise, jestliže jim byl svěřen výkon přenesené působnosti, pokud ne, jedná se pouze o iniciativní a poradní orgány (Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014, 2014, s. 12).

Zastupitelstvo obce je orgán, který je zakotven v Ústavě ČR v článku 101, který zároveň stanovuje jeho název, název jeho členů i délku funkčního období či právo tvorbu. Jedná se o hlavní orgán obce, který ji samostatně spravuje a je vnímán jako kolektivní orgán volený

občany, s hlavními rozhodovacími pravomocemi v oblasti samostatné působnosti. Další orgány obce jsou od zastupitelstva odvozeny, to znamená, že zastupitelstvo např. volí starostu obce a další členy obecní rady (Koudelka, 2001, s. 89-90).

Dle zákona o obcích pravomocemi zastupitelstva je rozhodovat o nejdůležitějších záležitostech v rámci přenesené působnosti. Jedná se především o schvalování programu rozvoje obce, rozpočtu obce, závěrečného účtu a účetní závěrky obce, sestavené k rozvahovému dni, zřizování trvalých a dočasných peněžních fondů, zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek obce, vydávání obecně závazných vyhlášek, rozhodování o vyhlášení místního referenda, navrhování změn katastrálních území uvnitř obce, schvalování dohod o změně hranic obce a o slučování obcí, zřizování a rušení výborů atd. (Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014, 2014, s. 13) .

Významnou funkcí zastupitelstva z hlediska zajištění bezpečnosti v obci je právo na zřízení obecní policie. Pomocí obecně závazných vyhlášek si obec bezpečnost může zajistit např. zákazem konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích, prostituci nebo znečišťování ulic. Dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek, usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obcí provádí Ministerstvo vnitra ČR. Nedílnou součástí zajištění bezpečnosti je i požární ochrana a prevence. Zastupitelstvo obce v rámci svých pravomocí může založit sbor dobrovolných hasičů (Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014, 2014, s. 13).

Počet členů zastupitelstva obce je závislý na počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce (Koudelka, 2001, s. 90):

- do 500 obyvatel: 5 – 9 členů,
- 501 – 3000 obyvatel: 7 – 15 členů,
- 3001 – 10 000 obyvatel: 11 – 25 členů,
- 10 001 – 50 000 obyvatel: 15 – 35 členů,
- 50 001 – 150 000 obyvatel: 25 – 45 členů,
- nad 150 000 obyvatel: 35 – 55 členů.

V případě statutárních měst v jejich městských částech, které mají počet obyvatel nad 30 000, je počet členů odlišný (Koudelka, 2001, s. 90).

Členy zastupitelstva obce jsou zástupci z jednotlivých politických stran v obci, popřípadě nezávislí členové, kteří byli zvoleni v komunálních volbách na dobu 4letého volebního období. Zákon o obcích rozlišuje tzv. uvolněné a neuvolněné členy a dále definuje rozdíl mezi nimi,

který spočívá v odlišném způsobu odměňování a výkonu funkce. Veškerá jednání zastupitelstva obce jsou dle zákona veřejná a řídí se sjednaným jednacím řádem (ČESKO, 2000).

Starosta zastupuje obec navenek a do funkce je volen právě zastupitelstvem obce z řad svých členů. Starosta a místostarosta musí být občany České republiky a z výkonu svých funkcí se zodpovídají zastupitelstvu. Uznává se za statutární orgán obce. Řídí a kontroluje veškeré pracovníky obecního úřadu. Se souhlasem ředitele krajského úřadu jmenuje a odvolává tajemníka. Zároveň připravuje, svolává a řídí schůze zastupitelstva obce a rady obce. Následně s dalším pověřeným členem rady podepisuje její usnesení. Mezi jeho další pravomoci patří např. odpovědnost za včasné objednání přezkumu hospodaření obce za uplynulý rok, plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, má odpovědnost za informovanost veřejnosti o činnosti obce (ČESKO, 2000). V rámci ochrany obyvatelstva v obci jmenuje velitele výjezdové jednotky SDH obce (Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, 2009, s. 10)

Za výkonný orgán je považována **rada obce**. V mezích samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce, ovšem v rámci přenesené působnosti, neboli výkonu státní správy, rozhoduje pouze tehdy, stanoví-li tak zákon. Jestliže se v obci rada nevolí, její pravomoci vykonává starosta. Počet členů musí být vždy lichý 5 – 11, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada obce není zřizována v případech, kdy zastupitelstvo obce má méně než 15 členů. Rada obce je tvořena starostou a jeho zástupci, což jsou místostarostové a dalšími členy volenými z řad zastupitelstva. Ve velkých městech to je primátor, náměstci primátora a ostatní členové. Veškerá jednání jsou neveřejná (ČESKO, 2000).

Výbory jsou zřizovány jako iniciativní a kontrolní orgány zastupitelstva obce. Dle zákona musí být vždy zřízen (ČESKO, 2000):

- finanční výbor – jehož náplní je kontrola hospodaření s majetkem obce, finančních prostředků obce, dále plní úkoly, kterým ho pověřilo zastupitelstvo,
- kontrolní výbor – kontroluje dodržování právních předpisů, plnění usnesení zastupitelstva a rady obce.

Finanční a kontrolní výbor musí mít nejméně tři členy a zároveň zde nemůžou figurovat členové, kteří se zabývají hospodařením obce např. starosta, místostarosta či tajemník.

- výbor pro národnostní menšiny – tento výbor se zřizuje v případech, kdy na územním obvodu obce se v rámci posledního sčítání lidu hlásilo k jiné národnosti než české více než 10 % občanů,

- osadní výbor – musí mít alespoň 3 členy.

Počet členů ve výborech musí být vždy lichý a plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo obce. Předsedou každého výboru je vždy člen zastupitelstva obce (ČESKO, 2000).

Rada obce si může zřídit své iniciativní a poradní orgány, ty jsou označovány jako **komise**. V rámci samostatné působnosti obce mohou předkládat návrhy a náměty radě obce. Zároveň jim může být svěřen výkon státní správy starostou obce, ovšem na základě projednání s ředitelem krajského úřadu. Poté mohou být označovány jako výkonné orgány v přenesené působnosti obce v rámci svěřeného úseku činnosti. V této oblasti jsou odpovědní a podřízeny starostovi obce. V takovýchto případech musí mít předseda komise zvláštní odbornou způsobilost (ČESKO, 2000).

Obecní úřad vykonává jak samosprávu, tak i v rámci přenesené působnosti obce státní správu. Tyto úkony zabezpečují zaměstnanci obecního úřadu, kteří pracují ve výkonných orgánech obecního úřadu, tzn. v odborech a odděleních. Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem, jestliže je tato funkce zřízena, a zaměstnanci. V rámci samosprávy plní úkoly uložené zastupitelstvem obce nebo radou obce, pomáhají výborům a komisím při jejich činnosti, řídí organizace, které mají na starost zabezpečení veřejných statků. V rámci přenesené působnosti obecní úřad vykonává státní správu, a to v rozsahu vymezeném zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, kromě činnosti, která je svěřena do působnosti zvláštních orgánů (ČESKO, 2000).

1.4 Hospodaření obce

Obce a kraje, neboli územně samosprávné celky, jsou veřejnoprávní korporace. Základní principy obecního hospodaření vycházejí z ústavního rámce uvedeného v čl. 101 Ústavy ČR. Hospodaří podle vlastního rozpočtu a mají vlastní majetek, který jako samostatný právní subjekt mohou nakupovat, pronajímat a prodávat, vkládat do podniků a organizací, či jím ručit (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 16).

Obce od 1. ledna 2003 v rámci své přenesené působnosti mohou uzavírat veřejnoprávní smlouvy. Jedná se o dvoustranný právní úkon, umožňující přesun působnosti a pravomoci subjektu veřejné správy na správní objekt jiné obce, případně jiných obcí. Příkladem může být smlouva o řešení přestupků. O uzavření veřejnoprávních smluv rozhoduje rada obce. Smlouva musí vždy obsahovat označení smluvních stran, dobu trvání a předmět smlouvy. Na případných změnách veřejnoprávní smlouvy se smluvní strany mohou písemně dohodnout. Tyto smlouvy mezi sebou mohou uzavírat i obce s různým rozsahem přenesené působnosti (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 34).

Problematikou řádného hospodaření obce se zabývá několik právních předpisů (Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014, 2014, s. 70):

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích,
- zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole),
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí,
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník,
- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech.

Obec má povinnost využívat svůj majetek účelně a hospodárně. Hospodárnost je vymezena v zákoně č. 320/2001 Sb., jako (ČESKO, 2001): *„takové použití veřejných prostředků k zajištění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plněných úkolů,“* a účelností podle tohoto zákona rozuměno: *„takové použití veřejných prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů.“*

Mezi základní principy hospodaření obce se řadí tyto povinnosti (Základní principy hospodaření obce 1., 2010):

- využití obecního majetku účelně a hospodárně v souladu se zájmy a úkoly vyplývající ze zákonem vymezené působnosti,
- pečovat o zachování a rozvoj svého majetku,
- vést evidenci majetku,
- chránit majetek před zničením, poškozením, odcizením či zneužitím,
- s nepotřebným majetkem nakládat způsoby a za podmínek stanovených zvláštními předpisy, pokud obecní zřízení nestanoví jinak,
- při úplatném převodu majetku sjednat cenu ve výši, která je obvyklá v daném čase a místě, nejedná-li se o cenu regulovanou státem,
- trvale sledovat včasné a řádné plnění závazků dlužníků, zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv,
- zajistit výkon finanční kontroly podle zákona.

K pravidlům vyšší míry konkrétnosti mohou být řazeny povinnosti jako je např. zveřejňování záměrů o dispozicích s nemovitým majetkem na úřední desce, s výjimkami neručit za závazky FO a PO, každoroční sestavování rozpočtu obce a závěrečného účtu, hospodaření podle schváleného rozpočtu, zařídít přezkoumání hospodaření obce za uplynulý rok či zajistit výkon finanční kontroly (Základní principy hospodaření obce 1., 2010).

2 ROZPOČET OBCE

Tato kapitola se zabývá rozpočtem a definicí jednotlivých způsobů sestavování rozpočtů. Podrobněji se nahlíží na strukturu územních rozpočtů v ČR, rozpočtový proces a rozpočtové provizorium. Dále také na vymezení pojmů běžný a kapitálový rozpočet a jejich vzájemný vztah.

Dle Pekové se celý rozpočtový proces skládá z následujících etap (Peková, 2004, s. 211):

- sestavení návrhu odpovědným výkonným orgánem,
- projednání a schválení návrhu územního rozpočtu,
- plnění rozpočtu, za které je zodpovědný výkonný orgán,
- průběžná kontrola plnění,
- sestavení přehledu o skutečném vývoji plnění za uplynulé rozpočtové období,
- projednání a následná kontrola volenými orgány.

V rámci celé rozpočtové soustavy se musí dodržovat obecně platné rozpočtové zásady. Jsou jimi každoroční sestavování a schvalování rozpočtu. Pokud není rozpočet schválen před začátkem rozpočtového období, hospodaří se podle tzv. rozpočtového provizoria (Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014, 2014, s. 40).

Aby bylo možné plnit rozpočet jako finanční plán bez významnějších odchylek, platí zásada reálnosti a pravdivosti. Základem pro úspěšné dlouhodobé hospodaření je dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu. Dalšími zásadami jsou hospodárnost, efektivnost a účetní audit. Poslední ze zásad je zásada publicity, která má za úkol informovanost občanů o hospodaření obce (Peková, 2004, s. 212).

2.1 Pojetí rozpočtu

Každoroční sestavování rozpočtu je povinností každé obce v ČR a to na období jednoho roku. Rozpočtový proces je ovšem delší, všechny etapy zpravidla trvají 1,5 – 2 roky (Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014, 2014, s. 39).

Rozpočet obce je označován jako důležitý nástroj pro plnění úkolů územní samosprávy, tzn. poskytování různých druhů veřejných statků, je tedy jedním z nejdůležitějších nástrojů pro zajištění činnosti obce (Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014, 2014, s. 37).

Dle Pekové je rozpočet charakterizován jako (Peková, 2011, s. 214):

- decentralizovaný peněžní fond - přerozdělování a používání finančních prostředků na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence,
- bilance – vyrovnává příjmy a výdaje za rozpočtové období, které je shodné s rozpočtovým obdobím celé soustavy veřejných rozpočtů. Důležité je stanovení rozpočtového období. V ČR je toto období shodné s kalendářním rokem, ale např. ve Velké Británii se fiskální rok s kalendářním neshoduje,
- finanční plán – zajištění solventnosti obce tím, že připouští pouze ty výdaje, které jsou kryty příjmy, jež lze skutečně očekávat, existujícími rezervami, případně půjčkami, které lze získat a splatit,
- nástroj prosazování cílů municipální a regionální politiky – stanovuje priority veřejných statků a služeb poskytovaných obcí, alokuje zdroje během rozpočtového období, rozhoduje o úrovni zdanění a výši poplatků a v neposlední řadě poskytuje úplné informace o finanční situaci a o plánech obce.

Každý územní rozpočet, tzn. i rozpočet obce, plní následující funkce (Peková, 2011, s. 214):

- alokační – tato funkce je na úrovni územní samosprávy považována za nejdůležitější. Alokuje, neboli umísťuje, finanční zdroje do různých veřejných statků,
- redistribuční – využití této funkce je na úrovni územní samosprávy omezené, jedná se především o rozdělování finančních zdrojů k sociálně slabším občanům,
- stabilizační – rozpočet se díky této funkci stává důležitým nástrojem pro realizaci regionální politiky. Stabilizační funkce ovlivňuje agregátní poptávku, ovšem její využití v rovině územní samosprávy je rovněž omezené.

Peková uvádí, že funkce rozpočtu mohou být vymezeny jako (Peková, 2011, s. 215):

- řídicí,
- organizační,
- kontrolní,
- stimulační a další.

Hospodaření v obci lze charakterizovat rovnicí (1), jejíž vztah je popsán následovně (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 57):

$$F_1 + P - V = F_2 \quad (1)$$

přičemž F_1 stav peněžních prostředků v rozpočtu na začátku rozpočtového období,

P příjmy,

V výdaje,

F_2 stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období.

Jestliže je stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období větší než na začátku období, vytváří se tzv. finanční rezerva pro hospodaření v dalším rozpočtovém roce. Pokud je stav peněžních prostředků v rozpočtu na začátku rozpočtového období větší než na konci daného období, je nutné použití rezerv z minulých období nebo jiných zdrojů, aby došlo k vyrovnaní rozpočtové bilance (Peková, 2011, s. 216).

2.2 Sestavování rozpočtu

Rostoucí tlak ze strany veřejnosti a ústředních vlád na zvyšování efektivnosti se významně podílí na technikách a postupech rozpočtového procesu. Potřebou je, co nejdetailněji identifikovat a plnit potřeby obyvatel, a to vyžaduje využití technik výzkumu a plánování (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 59). Při sestavování rozpočtu je možné využít šest technik, které jsou níže popsány.

První z možností je **přírůstkový způsob**, který se řadí k tradičním způsobům při sestavování rozpočtu. Základem tohoto přístupu je odhad a stanovení meziročních změn, o které se následně přizpůsobí současný rozpočet, tedy základ rozpočtu budoucího. Zejména se zohledňují tyto okolnosti (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 59):

- celoroční dopady a efekty – nutnost brát v úvahu změny v činnostech, které byly v daném roce realizovány pouze částečně,
- částky odrážející inflaci – odhadovaný růst úrokových měr a cenové úrovně,
- demografické trendy – změny, které se očekávají v počtu obyvatel, např. počet žáků,
- požadavky, které jsou dané novou legislativou – mohou znamenat dodatečné výdaje,
- případné - dopad na příjmy a výdaje při realizaci investičních projektů.

Za nedostatek tohoto způsobu sestavování rozpočtu se považuje úvaha historických nákladů na služby a nezabývá se prioritou dané služby, její oprávněností, spravedlivostí rozložení či například měsíčním potřebám a zájmům občanů (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 60).

Druhá technika sestavování rozpočtu se nazývá **fixně limitovaný rozpočet**, který využívá zejména ústřední vláda k řízení vlastních odborů a ministerstev. Zároveň je zde snaha prostřednictvím systému dotací ovlivňovat výdaje municipalit. Rozpočet je fixní a meziročně se upravuje pouze o očekávanou inflaci. Použití fixně limitovaného rozpočtu v případě obcí a krajů lze využít, pokud veřejné statky a služby jsou zajišťovány prostřednictvím jiných organizací. Obec poté dané organizaci vyplácí paušální částku, kterou si organizace rozdělí na jednotlivé nákladové položky dle svého uvážení (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 61).

Přístup nulové základny je nejkompexnější a zároveň časově nejnáročnější způsob sestavování rozpočtu. Při procesu jsou jednotlivé činnosti a položky podrobovány důkladnému zkoumání ve vztahu k cílům a případným postupům, jak jich dosáhnout. Podle Provazníkové se nebere v úvahu současná výše nákladů a při odhadu výdajů se postupuje v následujících krocích (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 61):

- nutnost služby,
- stanovení standardu dané služby,
- odhad nákladů na jednotku při stanoveném standardu,
- odhad objemu služby potřebného k zajištění daného standardu,
- odhad celkových nákladů nutných pro zajištění služby.

Tento přístup je doporučován používat na služby, u kterých dochází k velkým změnám v poptávce. Dále také při volbě mezi několika málo možnostmi.

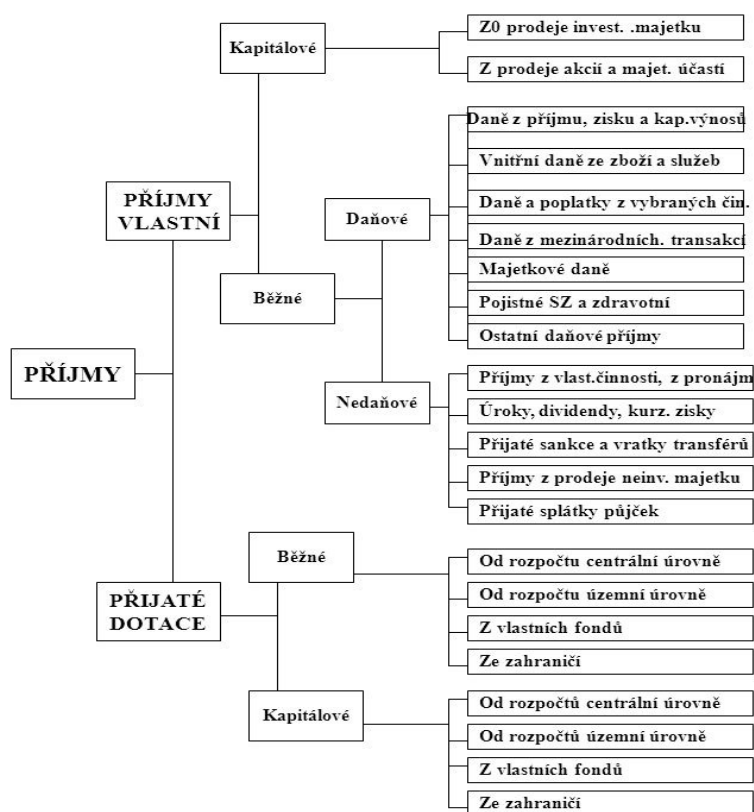
Jestliže obce, či kraje porovnávají, zda využití veřejných zdrojů bylo efektivní a hospodárné a zároveň bylo dosaženo žádoucích účinků a cílů, pak takový přístup je nazýván rozpočtováním dle výsledku neboli **performance budgeting**. Proces v takovémto případě: „*poskytuje a zohledňuje zdroje, a na druhé straně stanovuje kritéria a cíle výstupu.*“ Jestliže je tento přístup uplatňován správným a důsledným způsobem, napomáhá odhalení a definování problémů a slabin v činnostech územního celku. Umožňuje odhalení překrývání funkcí, v rámci kterého je možné lépe plánovat dlouhodobé cíle a záměry (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 61).

Poslední přístup pro sestavování rozpočtu se nazývá **metoda programového rozpočtování**, která se využívá převážně klouzavým způsobem. Navrhované výdaje obce, či kraje jsou uspořádány buď podle výsledků, nebo podle míry, kterou přispívají k dosažení cílů v daném územním celku. Na rozdíl od organizační struktury, programová struktura sleduje hlavně hledisko účelnosti, na základě podrobnosti a participace plnění cílů alokuje zdroje do hlavních a dílčích programů a programových prvků (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 62).

2.3 Příjmy rozpočtu obcí

Pro územní rozpočty jsou definovány čtyři skupiny zdrojů příjmů, které jsou znázorněny obrázkem 3. Jedná se o příjmy daňové, transfery a dotace, příjmy nedaňové a návratné zdroje. (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 79):

První tři kategorie, tedy daňové příjmy, transfery, dotace a nedaňové příjmy patří do tzv. nenávratných příjmů, spadajících mezi nejdůležitější zdroje financování lokálních a regionálních potřeb. Úvěry a půjčky jsou řazeny do tzv. návratných příjmů, které jsou spojeny s povinnostmi obce či kraje, je za určitých podmínek splatit (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 79).

Obrázek 3 Schéma rozpočtových příjmů podle druhu

Zdroj: Peková, 2004, s. 230

V rámci **daňových příjmů** obce mají velmi malou možnost zasahovat do vybíraných daní. V soustavě příjmů jsou rozeznávány lokální daně, svěřené daně, sdílené daně a daně vybírané vedle ústředních daní (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 79-87).

Lokální (obecní) daně nebývají příliš výnosné. Daň si obec stanovuje sama obecně závaznou vyhláškou. Platí pro daný katastr obce a jsou jí zatíženy objekty, které se právě v tomto katastru nacházejí. Příkladem může být poplatek ze psů (Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014, 2014, s. 43)

U **svěřených daní** je zákonem přesně určeno, jaké daně vybírané celostátně plynou do rozpočtu obcí nebo regionů. Výběr a správa těchto daní se provádí centrálně, daňový základ či sazby daně mohou obce ovlivňovat málo nebo vůbec, např. daň z nemovitostí, část daně z příjmů FO ze závislé výdělečné činnosti (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 80).

V rámci **sdílených daní** stát i územní samosprávné celky sdílejí stejnou daňovou základnu. Konstrukce takovýchto daní je stanovena celostátně na základě zákonů. Obce nemají možnost základnu daně jakkoliv ovlivnit (Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014, 2014, s. 46). O daňový základ se dělí více druhů rozpočtů. V praxi se lze setkat se dvěma způsoby rozdělování sdílených daní (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 81):

- **derivační typ** – stanovené procento z celkového vybraného objemu daně se alokuje nižším úrovním dle výnosu této daně v daném území. Je respektován původ daně a daňový výnos se vrací do území, ve kterém vznikl. Jsou zvýhodňovány oblasti, kde je vyšší daňový výnos.
- **Nederivační typ** – stanovené procento z celkového získaného objemu daně se rozdělí podle počtu obyvatelstva nebo jiného kritéria (počet žáků, nadmořská výška, rozloha).

Prostorně rozdílný daňový výnos jednotlivých úrovní samospráv je snižován právě pomocí sdílených daní. Smyslem je tedy vyrovnání fiskální nerovnováhy mezi různými samosprávami a umožňuje zvětšení příjmové základny. Sdílené daně ovšem nerespektují zásadu původu daně jako daně svěřené (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 81).

Majetkové daně

Již ve starověku se využívaly různé formy majetkových daní. Jedná se o nejstarší formu daní. Vycházejí z klasického pojetí státu a představují cenu za ochranu majetku a osob, na jejichž základě je vybudován policejní a hasičský aparát. Osvobozen od majetkových daní je např. majetek ve vlastnictví státu a měst, půda zastavěná komunikacemi, budovy sloužící sociálním, náboženským či kulturním účelům atd. Sazby majetkových daní mohou být

stanoveny lineárně, tzn. daň roste s růstem základu ve stejném poměru, nebo progresivně, určením pásem (Peková, 2004, s. 258).

Výhodami majetkových daní je stabilní výnos, který je lehce predikovatelný a spojen s obcí. Daňový základ je viditelný a díky tomu daňový únik obtížný. Daňový výnos nelze přesunout na někoho jiného a forma daně je srozumitelná (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 86).

Mezi nevýhody jsou řazeny problémy s ohodnocením majetku, které je velmi nákladné, nerespektování současné důchodové situace poplatníka. Oblast s podprůměrnými hodnotami majetku je nucena ukládat vyšší daně a majetkové daně nejsou příliš populární (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 86).

Transfery a dotace

Transfery a dotace tvoří druhý nejvýznamnější příjem pro obce. Z hlediska krajů se jedná o nejvýznamnější příjem. Důvody pro peněžní transfery a dotace jsou následující (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 89-90):

- zmírnění vertikální fiskální nerovnováhy,
- zabezpečení horizontální fiskální rovnováhy,
- garance určité standardní úrovně poskytování některých veřejných statků,
- existence a internalizace externalit,
- kompenzace speciálního břemene – např. znečišťování území černými skládkami.

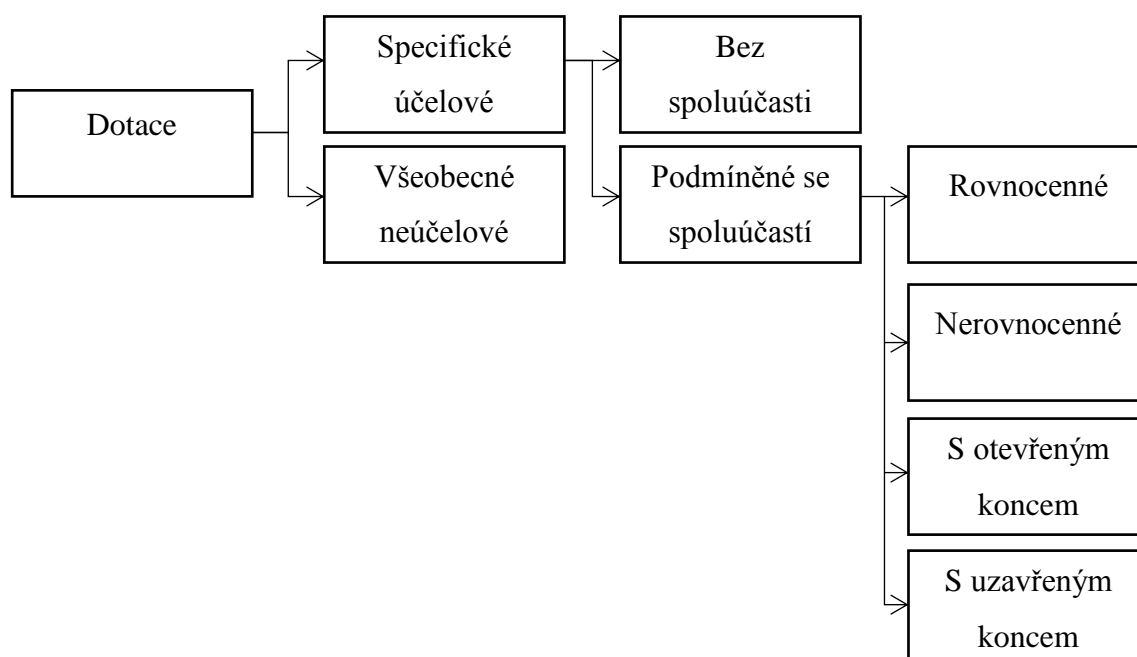
Typologie dotací rozlišuje dvě základní formy, a to specificky účelové dotace a všeobecně neúčelové dotace, viz obrázek 4. Užití těchto dotací je zcela v kompetenci obce či kraje. Oba druhy lze použít na financování běžných i kapitálových výdajů (Peková, 2004, s. 94).

Specificky účelové dotace jsou poskytovány na předem stanovený účel. Je tedy přesně určeno, jaká aktiva, či služba má být těmito dotacemi financována. Obec je odpovědná poskytovateli za jejich užití k danému účelu. Pokud není dotace správně použita, popřípadě není využita celá, vrací se zpravidla do rozpočtu poskytovatele. Jedná se o nejužívanější typ dotací v ČR. Účelové dotace se dále dělí na dotace s podmíněnou spoluúčastí a bez spoluúčasti (Peková, 2004, s. 295).

Podmíněná spoluúčast vyžaduje od obcí kooperaci na financování daných výdajů. Takovéto dotace mohou být s otevřeným koncem (výše dotace závisí pouze na činnosti obce či kraje), s uzavřeným koncem (stanovení maximální výše dotace), nerovnocenná podmíněná dotace (částka, kterou stát poskytuje je stanovena fixně) a rovnocenná podmíněná dotace (pevně

stanoven rovnocenný podíl obce a státu na financování) (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 91).

U dotací bez spoluúčasti je pevně definována částka, kterou vyšší vládní úroveň poskytne obci bez ohledu na to, jestli obec vynakládá ještě své vlastní finanční prostředky. V tomto případě má stát zájem na tom, aby daný statek či služba byly poskytovány (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 91).

Obrázek 4 Schéma rozdělení dotací

Zdroj: Peková, 2004, s. 294

Podle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, materiální a finanční zabezpečení potřeb jednotek SDH zajišťuje obec, která ji zřizuje. Zároveň může být požádáno o investiční dotaci na podporu činnosti, které poskytuje MV – generální ředitelství HZS ČR. Pro rok 2018 bylo přijato celkem 91 žádostí o poskytnutí účelové dotace pro vybrané obce. Z rozpočtu MV v roce 2018 by mělo být pro účely pořízení dopravních automobilů a rekonstrukce požárních zbrojnic uvolněno 350 mil. Kč. Žádosti jsou posuzovány podle jednotlivých hodnotících kritérií (Systém poskytování dotací pro jednotky SDH obcí, 2017):

- počet obyvatel v obci,
- kategorie jednotky (JPO II, JPO III, JPO V),
- průměrný roční počet zásahů jednotky za poslední 3 kalendářní roky,
- vybavenost jednotky dopravním automobilem a jeho stáří,
- dislokace stanice HZS ČR v obci,

- předurčenost jednotky (pro dopravní nehody, nebezpečné látky nebo ochranu obyvatelstva),
- dislokace jednotky v zóně havarijního plánování
- počet podaných žádostí obce (jak dlouho obec neúspěšně žádá).

Žádosti jsou přijímány elektronickou formou prostřednictvím informačního systému programového financování RISPF, který automaticky vyhodnocuje žádosti a příslušný kraj a sestavuje pořadník (Systém poskytování dotací pro jednotky SDH obcí, 2017).

Nedaňové příjmy

Na rozdíl od daňových příjmů, dotací a transferů, které mohou být územním celkem ovlivňovány minimálně, je u nedaňových příjmů podstatně větší prostor pro ovlivnění územními samosprávami. Mezi vlastní nedaňové příjmy územních rozpočtů jsou řazeny především (Peková, 2004, s. 281):

- příjmy z vlastního podnikání,
- uživatelské poplatky za smíšené veřejné statky,
- sankční pokuty,
- příjmy z mimorozpočtových fondů,
- ostatní příjmy.

Mezi příjmy z vlastního podnikání patří (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 95): „*zisky z municipálních a regionálních podniků, podíly na zisku podniků s majetkovým vkladem obcí nebo regionů, příjmy z pronájmu majetku, příjmy z obchodování s cennými papíry.*“ Jedná se o tradiční příjem do rozpočtů obcí, který je zpravidla různě významným zdrojem financování místních a regionálních potřeb.

V ČR jsou uživatelské poplatky již tradičně využívány pro financování klasických lokálních služeb, které jsou poskytovány pro občany. Využití je vhodné, pokud je plátce současně příjemcem služby a nedochází k problému s přerozdělováním. Lze tedy přesně určit podíl jednotlivce na spotřebě. Cílem zpoplatnění služby může být také omezení spotřeby. Nejčastější poplatky jsou vodné, stočné či poplatky za odvoz odpadu (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 97).

Návratné zdroje

Obce či kraje se mohou při svém hospodaření dostat do situace, kdy v rozpočtu není dostatek nenávratných zdrojů k financování svých potřeb. Nenávratné zdroje se tak nahrazují

návratnými zdroji, které musí být splaceny svým věřitelům i se smluveným úrokem. Úrokové zatížení může následně ještě více zatěžovat rozpočet (Peková, 2004, s. 306).

Mezi návratné zdroje územní samosprávy se řadí (Provazníková a Sedláčková, 2009, s. 101):

- úvěr od peněžního ústavu,
- příjmy z emise obligací, či jiných cenných papírů,
- návratné půjčky a finanční výpomoci.

Mezi časté návratné příjmy využívané samosprávou patří především úvěry, které patří k levnějším návratným příjmům. Poskytovány jsou různé druhy úvěrů, a to krátkodobé se splatností do jednoho roku, střednědobé se splatností do deseti let, v ČR pouze do čtyř let, ojediněle do pěti, a dlouhodobé kdy splatnost ve vyspělých státech je delší než deset let, v ČR na podstatně kratší dobu (Peková, 2004, s. 307).

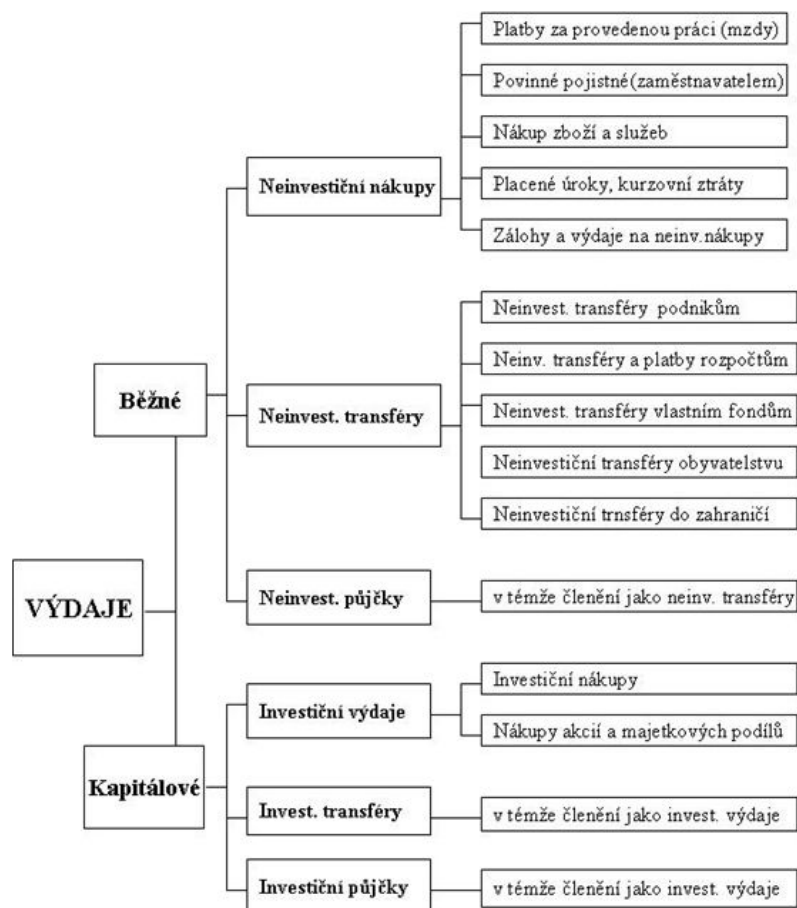
Dalším způsobem získání chybějících prostředků je emise cenných papírů, většinou dlouhodobých obligací, které mohou být nabídnuty k veřejnému i neveřejnému obchodování. Při emisi cenných papírů musí emitent podrobně informovat veřejnost o svém hospodaření, které vypovídá o jeho bonitě. Cenné papíry územní samospráva může vydat sama, pokud má zkušené pracovníky, kteří emisi zajistí nebo prostřednictvím zprostředkovatele, tj. peněžního ústavu. Za zprostředkování takovéto emise jsou ovšem placeny poplatky (Peková, 2004, s. 310-311).

2.4 Výdaje rozpočtu obcí

Na financování veřejných statků poskytovaných pro obyvatelstvo se čím dál více podílejí i územní samosprávy. Jedná se o výsledek decentralizace veřejného sektoru a posilování rolí jednotlivých stupňů územní samosprávy. Rozsah výdajů je ovšem ovlivněn rozpočtovým omezením ze strany příjmů a rozsahem odpovědnosti a pravomocemi obecní a regionální úrovně pro zabezpečení statků a služeb. Výdaje územních samospráv mohou být členěny z hlediska rozpočtového plánování na plánované a neplánované, resp. nahodilé výdaje, podle ekonomického hlediska na běžné a kapitálové, podle funkcí veřejných financí na výdaje alokační, redistribuční a stabilizační (Peková, 2011, s. 279).

Grafické znázornění dělení výdajů rozpočtů obcí je popsáno v obrázku 5. Běžně opakující se výdaje jsou nazývané plánovanými výdaji. Jedná se např. o financování provozu škol, sociálních zařízení, výdaje na platy zaměstnanců, či zajištění bezpečnosti obyvatel. S ohledem na rozpočtové omezení je možné zvažovat objem a strukturu výdajů, dále možné a únosné úspory (Peková, 2004, s. 333).

Neplánované výdaje, neboli nahodilé výdaje, se vyskytují v průběhu rozpočtového období. Velmi problematický je odhad těchto výdajů, protože jejich vznik se nedá plánovat. Jedná se např. o výdaje spojené s živelnými pohromami, sankční výdaje. Z tohoto důvodu obce vytváří rozpočtové rezervy (Peková, 2011, s. 280).

Obrázek 5 Schéma rozpočtových výdajů podle druhu

Zdroj: Peková, 2011, s. 282

Pro financování dlouhodobých a běžně se neopakujících potřeb slouží především kapitálové výdaje. Prostředky jsou vynakládány na pořízení nových investic zahrnujících splacení jistiny půjčky. Úroky z půjček jsou ovšem hrazeny z běžného rozpočtu (Peková, 2004, s. 333).

Rozpočtová skladba umožňuje na výdaje nahlížet také jako na nenávratné a návratné. O návratné výdaje se jedná v případě, že územní samospráva půjčuje své volné krátkodobé finanční prostředky jinému subjektu (Peková, 2011, s. 281).

Do výdajů územních rozpočtů je nutné zahrnout také výdaje na zajištění bezpečnosti majetku a života, které v rámci veřejné správy vykonávají jednotky Hasičského záchranného sboru ČR a jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí působící v oblasti požární ochrany.

Přehled podílu druhů jednotek požární ochrany za rok 2016 za ČR na celkové záchranné činnosti je znázorněn v tabulce 1 v procentech.

Tabulka 1 Podíl výjezdů jednotek PO za rok 2016 v ČR

Druh jednotky	Podíl výjezdů za rok 2016 (%) ¹
HZS ČR	64,4
JSDH obcí	28,4
HZS podniků	6,3
JSDH podniků	0,5

Zdroj: Statistická ročenka 2016 Česká republika, 2017, s. 13

V čele HZS stojí generální ředitel genmjr. Ing. Drahoslav Ryba. Požární ochrana je plněna prostřednictvím 241 stanic na území ČR. Jednotky sboru dobrovolných hasičů jsou zřizovány obcí jako právnické osoby. Posláním je zajišťovat bezpečnost chráněných aktiv a likvidační opatření při požárech a mimořádných událostech. K 31. 12. 2016 bylo evidováno celkem 6 987 JSDH obcí, z toho kategorií JPO II celkem 236, v kategorii JPO III celkem 1 342, v kategorii JPO V celkem 5 409 jednotek (Statistická ročenka 2016 Česká republika, 2017, s. 13).

Do roku 1989 byly podnikové jednotky hasičů zřizovány státními organizacemi. V současné době jejich počet klesá a k 31. 12. 2016 bylo evidováno 96 HZS podniků a 144 JSDH podniků (Statistická ročenka 2016 Česká republika, 2017).

¹ V tabulce je možná duplikace výjezdů jednotlivých jednotek, z důvodů kooperace

3 BEZPEČNOST OBYVATEL

Následující kapitola se zabývá základním vymezením pojmů bezpečnosti z několika pohledů. Dále se soustřeďuje na zajištění bezpečnosti obyvatel v rámci požární ochrany. Součástí je vymezení povinností obce v přenesené i samostatné působnosti z hlediska PO. Zmíněn je také postup při zřizování jednotek SDH obcí a jednotný systém varování a vyrozumění.

3.1 Vymezení základních pojmů

Současná legislativa ani odborné publikace pojem bezpečnost jednotně nevymežují. Ministerstvo vnitra definuje **bezpečnost** jako (Souček, Stáňová a Linhart, 2005, s. 12): „stav, kdy jsou na efektivní míru omezeny hrozby pro objekt a jeho zájmy a tento objekt je k omezení stávajících i potencionálních hrozeb efektivně vybaven a ochoten při něm spolupracovat.“ Obecně bezpečnost je chápána jako státem garantovaná schopnost zabránit určitému riziku, aby překročilo akceptovatelnou hranici (Souček, Stáňová a Linhart, 2005, s. 12).

Jiné vymezení pojmu bezpečnost nalezneme v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému ve znění pozdějších předpisů. Zde je problematika chápána jako (ČESKO, 2000): „ochrana obyvatelstva je plnění úkolů civilní ochrany; zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení jeho života, zdraví a majetku.“

Podle Brabce je bezpečnost chápána především jako (Brabec, 2001, s.12):

- stav klidu, za něhož nehrozí žádné nebezpečí,
- schopnost využívat všechny zdroje tak, aby výsledkem byla co nejúčinnější eliminace hrozeb a rizik a zároveň jejich předcházení,
- zabezpečování i způsob uspokojování tradičních hodnot a potřeb a eventuálně i možnost prosazování životních zájmů.

Zajištěním bezpečnosti je odpovědný subjekt, kterým může být např. stát či mezinárodní organizace, efektivně připravující se k řešení možných ohrožení. Hrozby mohou směřovat např. vůči obyvatelstvu, svrchovanosti státu, vnitřnímu pořádku, životnímu prostředí, majetku, plnění mezinárodních bezpečnostních závazků a dalším společenským zájmům (Souček, Stáňová a Linhart, 2005, s. 12).

Zajištěním bezpečnosti je zároveň chápán soubor opatření, metod jednání a forem jejich konání směřující k vnitřní, vnější a mezinárodní bezpečnosti. Vnější bezpečností státu

je rozuměno zajištění územní celistvosti, vnější svrchovanosti a nezávislosti státu, nedotknutelnost státních hranic a ochrana jeho zastupitelských úřadů, členů diplomatického sboru a dalších členů. Zejména v případech, kdy je hrozba mimořádné události v zahraničí nebo po jejím vzniku (Souček, Stáňová a Linhart, 2005, s. 13).

Vnitřní bezpečností státu pak v širším významu je označováno zajištění a zachování vnitřních funkcí státu, ochrana demokratických základů, bezpečnosti a zákonitosti, vnitřního pořádku, životů a zdraví, majetkových hodnot a životního prostředí, a to v případech hrozeb, které mají původ na území státu (Souček, Stáňová a Linhart, 2005, s. 13).

Základním dokumentem bezpečnostní politiky v České republice je Bezpečnostní strategie ČR, která byla aktualizována v roce 2015. Tento dokument navazuje na předchozí strategii z roku 2003 a aktualizuje Bezpečnostní strategii z roku 2011. V dokumentu jsou vymezovány (Bezpečnostní strategie České republiky, 2015, s. 5):

- východiska bezpečnostní politiky ČR,
- bezpečnostní zájmy ČR,
- bezpečnostní prostředí,
- strategie prosazování bezpečnostních zájmů ČR.

Dalším dokumentem, který vymezuje bezpečnost je Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030, která byla zpracována Ministerstvem vnitra – generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky v roce 2013. Koncepce stanovuje rozvoj oblastí ochrany obyvatelstva, do níž se řadí výchova a vzdělání, síly, věcné zdroje, úkoly ochrany obyvatelstva, krizové řízení, věda a výzkum. Dokument také zahrnuje strategické priority ochrany obyvatelstva, např. širší zapojení občanů do systému ochrany obyvatelstva, širší zapojení právnických a podnikajících fyzických osob do přípravy na MU, či zvýšení odolnosti prvků kritické infrastruktury proti případným rizikům atd. (Ochrana obyvatelstva v České republice, 2016).

3.2 Požární ochrana

Jak je známo, oheň je dobrý sluha, ale zlý pán. Už v historii byly zřizovány různé hlásné služby, které nařizovaly každému občanovi pomáhat s hašením požárů a poskytnout k tomu své osobní věcné prostředky. V 19. století, přesněji v 70. letech začaly obce zřizovat první sbory dobrovolných i profesionálních hasičů, které měly za úkol ochranu před požáry. V dnešní době požární ochranu vykonávají jednotky hasičských záchranných sborů krajů, které jsou významně

doplňovány jednotkami dobrovolných hasičů obcí (Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, 2009).

Zakotvení požární ochrany je možno nalézt v následujících právních předpisech (Skalská, Hanuška a Dubský, 2010, s. 7):

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně,
- zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů,
- nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně,
- nařízení vlády č. 352/2003 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek dobrovolných hasičů obcí nebo podniků,
- vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru,
- vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany,
- nařízení krajů, které vydávají rady krajů.

Za správní úřady v oblasti PO jsou považovány Ministerstvo vnitra a hasičský záchranný sbor kraje. Úkoly státní správy na úseku PO jsou vykonávány na základě přenesené působnosti orgány krajů a orgány obcí (ČESKO, 1985).

Obce v **samostatné působnosti** v rámci PO plní následující povinnosti (ČESKO, 1985):

- zřizují a spravují jednotku SDH,
- udržují akceschopnost jednotky SDH,
- zabezpečují odbornou přípravu členů jednotky SDH,
- zabezpečují finanční, materiální a technické potřeby jednotky SDH,
- zajišťují péči o členy jednotky SDH,
- poskytují refundace mezd,
- zabezpečují a financují členům jednotky SDH preventivní zdravotní prohlídky,
- zabezpečují výstavbu a údržbu objektů požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení,
- zpracovávají zákonem stanovenou dokumentaci PO,
- zřizují ohlašovnu požárů,
- zabezpečují zdroje vody pro hašení požárů a jejich trvalou použitelnost.

Dále obce v samostatné působnosti umožňují dislokaci jednotek HZS ČR v katastrálním území obce, spolupracují se sousedními obcemi při plnění úkolů na úseku PO, organizují preventivně výchovnou činnost obecně závaznou vyhláškou, vydávají požární řád a stanovují podmínky zajištění PO při akcích s větším počtem zúčastněných osob (ČESKO, 1985).

V rámci **přenesené působnosti**, kterou vykonává obecní úřad, obce zajišťují (ČESKO, 1985):

- účast velitelů a strojníků jednotky SDH na odborné přípravě,
- PO v období stavu ohrožení státu a válečného stavu.

Následně vybrané obecní úřady v přenesené působnosti zajišťují likvidace MU mimo svůj územní obvod, akceschopnost jednotky SDH k zásahům mimo svůj územní obvod a zabezpečují nepřetržitou pracovní pohotovost v počtu nejméně jednoho výjezdového družstva ve sníženém stavu, tj. 1+3 (ČESKO, 1985).

Pro řešení krizových situací se na úrovni krajů a obcí s rozšířenou působností zřizují krizové štáby. Předsedou krizového štábu kraje je hejtman, který jmenuje členy štábu. Předsedou krizového štábu obce s rozšířenou působností je její starosta, který jmenuje členy štábu. Krizový štáb v obci může být zřízen starostou jako pracovní orgán. Slouží k přípravě a řešení krizových situací nastalých na území obce. (Systém krizového řízení, 2015).

Jednotkou se rozumí organizovaný útvar s vnitřní hierarchií a dělbou práce. Jednotka je tvořena hasiči, požární technikou, věcnými prostředky, a to vše pod vedením velitele jednotky. Charakteristickými rysy je velikost, která je vyjádřena počtem hasičů v jednotce, kategorie, která určuje působnost jednotky a taktická hodnota, neboli schopnost provádět určitý rozsah činnosti, které odpovídají velikosti jednotky a jejímu vybavení technikou a věcnými prostředky (Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, 2009, s. 3).

Jednotka HZS podniku je tvořena zaměstnanci právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, kteří provádějí výkon služby jako svoje zaměstnání.

Jednotka SDH podniku je tvořena zaměstnanci právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, kteří provádějí výkon služby mimo svoje zaměstnání.

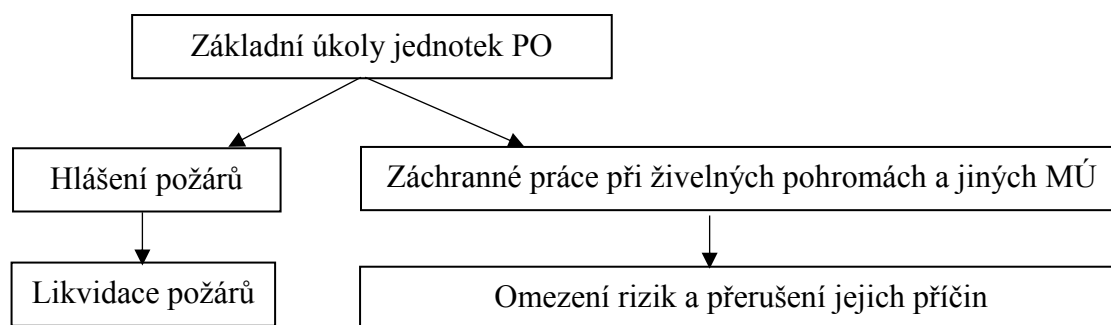
Jednotka SDH obce je zřízena jako organizační složka obce. Výkon služby provádí členové dobrovolně. Člen má s obcí uzavřen pracovně právní vztah nebo jinou smlouvu o členství v jednotce.

Hasič je zaměstnanec jednotky HZS podniku, HZS ČR, člen jednotky SDH obce nebo člen jednotky SDH podniku.

Velitel jednotky je jmenován zřizovatelem jednotky a je odpovědnou osobou za výkon služby (Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, 2009, s. 3).

V zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně je definováno zřízení jednotky sboru dobrovolných hasičů obce. Její organizační, materiální a finanční zajištění je v samostatné působnosti obce. Jednotky SDH jsou zřizovány za účelem hašení požárů, ochrany obyvatelstva spojené s evakuací či varováním a prováděním záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech. Hlavní úkoly JPO jsou popsány v obrázku 6 (Vilášek, Fiala a Vodrášek, 2014, s. 34).

Obrázek 6 Základní úkoly JPO

Zdroj: Vilášek, Fiala a Vodrášek 2014, s. 35

Má-li být v obci zřízena jednotka SDH, je nutné projednání vzniku na příslušném územním odboru HZS kraje a dále u zastupitelstva obce. Usnesení zastupitelstva o vzniku jednotky je vhodné zveřejnit vyvěšením na úřední desce, uveřejněním v místním tisku, či obecním rozhlasem. Podle paragrafu 68 odst. 1 zákona o požární ochraně, velitele jednotky SDH jmenuje a odvolává starosta obce. Před jmenováním je požádán územně příslušný HZS kraje o vyjádření způsobilosti navržené osoby a také se přihlíží k návrhu, který podává sdružení působící v obci v oblasti PO. Každý člen výjezdové jednotky musí být starší 18 let, zdravotně způsobilý a odborně způsobilý. Zdravotní způsobilost se prokazuje vstupní zdravotní prohlídkou a poté každoroční prohlídkou. Základní odborná příprava probíhá v souladu s § 40 vyhlášky o jednotkách PO. Členové výjezdové jednotky se musí podrobit základní odborné přípravě v rozsahu minimálně 40 vyučovacích hodin, která je zajišťována velitelem jednotky, viz tabulka 2. Odborná způsobilost musí být absolvována nejpozději do 12 měsíců od zařazení do jednotky (Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, 2009, s. 4-5).

Tabulka 2 Rozsah kurzů odborné způsobilosti členů jednotky

Jednotka kategorie	Velitel jednotky SDH obce		Velitel družstva SDH obce		Strojník SDH obce	
	Základní odborná příprava	Cyklická odborná příprava	Základní odborná příprava	Cyklická odborná příprava	Základní odborná příprava	Cyklická odborná příprava
	Délka kurzu v hod	Délka kurzu v hod	Délka kurzu v hod	Délka kurzu v hod	Délka kurzu v hod	Délka kurzu v hod
JPO II/1	40	16	40	16	40	8
JPO II/2	40	16	40	16	40	8
JPO III/1	40	16	40	16	40	8
JPO III/2	40	16	40	16	40	8
JPO V	24	*	16	*	16/8	*

Zdroj: Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, 2009

Cyklická příprava je absolvována až po pěti letech od vydání osvědčení o absolvování kurzu a osvědčuje prodloužení platnosti odborné způsobilosti (Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, 2009, s. 15).

Technická vybavenost jednotek PO, jejich odborná příprava a kompetence mají své hranice, a proto jsou rozdělovány dle plošného pokrytí do různých kategorií. Tyto kategorie jsou vymezeny především dobou výjezdu jednotky a její územní působností (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014, s. 35). Jednotlivé kategorie JPO jsou popsány v tabulce 3.

Tabulka 3 Jednotky PO pro účely plošného pokrytí

Kategorie	Doba výjezdu jednotky	Územní působnost jednotky
Jednotky zasahující i mimo území svého zřizovatele		
JPO I – HZS ČR	do 2 minut od poplachu	do 20 minut jízdy
JPO II – jednotka SDH obce	do 5 minut od poplachu	do 10 minut jízdy
JPO III – jednotka SDH obce	do 10 minut od poplachu	do 10 minut jízdy
Jednotky s místní působností na území svého zřizovatele		
JPO IV – HZS podniku	do 2 minut od poplachu	
JPO V – jednotka SDH obce	do 10 minut od poplachu	
JPO VI – jednotka SDH podniku	do 10 minut od poplachu	

Zdroj: vlastní zpracování podle Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014, s. 38

V případě potřeby a po dohodě se zřizovatelem je možnost využití jednotek i mimo příslušný územní obvod (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014, s. 38). V jednotkách JPO II působí členové,

kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání, zatímco v JPO III a JPO V jsou pouze členové vykonávající službu dobrovolně, na úkor svého volného času (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014, s. 36).

Jednotky SDH obcí se dále dělí (Jednotky PO, 2017):

- JPO II/1 – jednotka s územní působností kategorie JPO II, zabezpečující výjezd družstva o zmenšeném počtu (1+3), zpravidla ve vybraných obcích nad 1 000 obyvatel,
- JPO II/2 – jednotka s územní působností kategorie JPO II, zabezpečující výjezd dvou družstev o zmenšeném počtu, zpravidla ve vybraných obcích nad 1 000 obyvatel,
- JPO III/1 – jednotka s územní působností kategorie JPO III, zabezpečující výjezd družstva o zmenšeném počtu, zpravidla ve vybraných obcích nad 1 000 obyvatel,
- JPO III/2 – jednotka s územní působností kategorie JPO III, zabezpečující výjezd dvou družstev o zmenšeném počtu, zpravidla ve vybraných obcích nad 1 000 obyvatel,
- JPO V – jednotka s územní působností kategorie JPO V, zabezpečující výjezd družstva o zmenšeném počtu, zpravidla ve vybraných obcích nad 200 obyvatel.

Pro jednotku je stanoven minimální počet členů, kteří musí být připraveni k výjezdu dle kategorie JPO, do které jsou zařazeni. Tento počet je znázorněn v tabulce 4.

Tabulka 4 Minimální počet členů jednotky připravených k výjezdu

	Kategorie jednotky SDH obce (JPO)				
	II/1	II/2	III/1	III/2	V
Minimální počet členů připravených k výjezdu	4	8	4	8	4

Zdroj: vlastní zpracování dle Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014, s. 36

Každá jednotka SDH obce musí být schopna vykonávat základní úkoly ochrany obyvatelstva na území svého zřizovatele. Mezi úkoly jednotek SDH obcí patří (Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, 2009):

- požární zásah – činnost lokalizace a likvidace požárů soustředováním a nasazováním sil a prostředků,
- záchranné práce – při živelných pohromách a mimořádných událostech,
- ochrana obyvatelstva – evakuace, varování, dekontaminace majetku, humanitární pomoc a další,
- podávání neprodlených zpráv o výjezdech a zásazích územně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku HZS kraje.

Za živelnou pohromu je označována taková mimořádná událost, která byla vyvolána přírodními vlivy. Zatímco mimořádná událost je škodlivé působení sil a jevů, které jsou vyvolané činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují chráněná aktiva a k jejich eliminaci a likvidaci je zapotřebí záchranných a likvidačních prací. Mezi chráněná aktiva je zařazován především život, zdraví, majetek a životní prostředí. Záchrannými pracemi se rozumí odvrácení či omezení bezprostředního působení rizik, která vznikly mimořádnou událostí. Následné odstranění následků MU je provedení likvidačních prací, které nemusí vždy působit bezprostředně (Skalská, Hanuška, Dubský, 2010, s. 11).

Dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému (ČESKO, 2000): „*orgány obce zajišťují připravenost obce na mimořádné události a podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva*“. V rámci výkonu státní správy obecní úřad organizuje přípravu na mimořádné události, podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací společně s integrovaným záchranným systémem. V případě hrozícího nebezpečí provádí varování, evakuaci a ukrytí osob, hospodaří s materiálem civilní obrany, poskytuje informace HZS kraje potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje, podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce a vede evidence a kontroly staveb civilní ochrany (ČESKO, 2000).

Při provádění záchranných a likvidačních prací starosta obce má následující práva a povinnosti. Zajišťuje varování osob na území obce v případě hrozícího nebezpečí. Po dohodě s velitelem zásahu, nebo starostou obce s rozšířenou působností, organizuje evakuaci osob a činnost obce v podmínkách nouzového přežití. Dále má pravomoc vyzvat fyzické i právnické osoby k poskytnutí osobní či věcné pomoci (ČESKO, 2000).

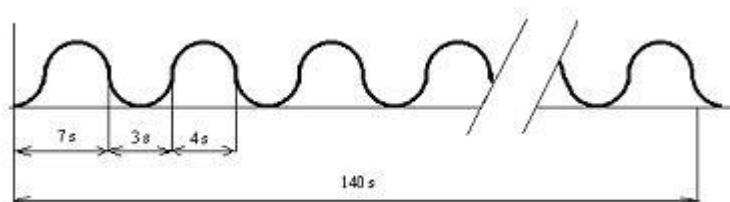
3.3 Systém varování a vyrozumění obyvatelstva

Již od roku 1991 v ČR je budován jednotný systém varování a vyrozumění, tzv. JSVV. Jednotný systém varování a vyrozumění je tvořen (Varování obyvatelstva v České republice, 2017) :

- poplachovými sirénami – zabezpečují varování obyvatelstva,
- soustavou vyrozumívacích center,
- soustavou dálkového vyrozumění – předávání signálu a informací mezi vyrozumívacími centry,
- soustavou místního vyrozumění – systém pro ovládání poplachových sirén a vyrozumění osob.

Varováním je směřováno k obyvatelstvu, které může být dotčeno vzniklou situací. Dle zákona o IZS varování zabezpečuje HZS kraje. Varování může probíhat mluveným slovem,

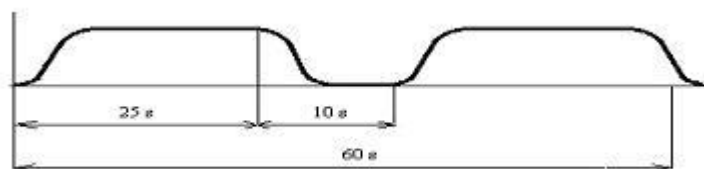
zvukovým signálem nebo kombinací předchozích. Pro případy varování obyvatelstva je používána všeobecná výstraha. Schéma tohoto typu varování je znázorněno obrázkem 7. Jedná se o kolísavý tón sirény po dobu 40 vteřin, který může být vyslán až třikrát za sebou v tříminutových intervalech. Po siréně následuje informování obyvatelstva prostřednictvím rozhlasu, televize, vozidel IZS nebo jiným způsobem o vzniklé mimořádné události a preventivních opatřeních. V případě elektronických sirén je varovný signál po ukončení doprovázen asi 20 vteřinovým slovním sdělením dle charakteru MU, např. chemická havárie. V případech, že místa postižená MU nejsou pokryta varovným signálem, může obecní úřad provádět varování prostřednictvím složek IZS, zejména HZS kraje, Policie ČR, nebo členy SDH (Varování obyvatelstva v České republice, 2017).

Obrázek 7 Schéma všeobecné výstrahy

Zdroj: Varování obyvatelstva v České republice, 2017

Naopak systém vyrozumění je předurčen především pro orgány organizací, které se podílejí na řešení MU. Klade si za cíl co nejrychlejší aktivaci činnosti organizací a osob, které provádí opatření k odstraňování následků a řešení krizových stavů. Operační informační středisko HZS kraje je místem pro přijímání a vyhodnocování prvotní informace a následné předání k příslušným složkám IZS. Mezi prostředky pro vyrozumění jsou řazeny mobilní telefony včetně SMS, rádiové spojení v sítích složek IZS, pagery, sirény a místní informační systémy svolávání členů jednotek PO obcí a další komunikační prostředky. Signál „požární poplach“ slouží jako prostředek vyhlášení poplachu JPO. Vyhlášení probíhá přerušovaným tónem sirény a trvá 1 minutu, viz obrázek 8 (Varování obyvatelstva v České republice, 2017).

Obrázek 8 Schéma vyzoomění požárního poplachu

Zdroj: Varování obyvatelstva v České republice, 2017

Tón sirény připomíná hlas trubky, která troubí tón „HO-ŘÍ, HO-ŘÍ“. Signál svolává JPO po dobu jedné minuty, kdy 25 vteřin je trvalý tón, 10 vteřin odmlka a 25 vteřin trvalý tón.

V souladu s vyhláškou č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva se každou první středu v měsíci ve 12 hodin provádí kontrola funkčnosti jednotného systému varování a vyzoomění, neboli akustická zkouška sirén. Zkouška se provádí nepřetržitým tónem sirény po dobu 140 vteřin a v případech elektronických sirén je doplněna mluvenou informací „Zkouška sirén, zkouška sirén, zkouška sirén. Právě proběhla zkouška sirén. Zkouška sirén, zkouška sirén, zkouška sirén“ (Varování obyvatelstva v České republice, 2017) . Schéma průběhu je graficky znázorněno obrázkem 9.

Obrázek 9 Schéma vyzoomění zkoušky sirén

Zdroj: Varování obyvatelstva v České republice, 2017

Česká republika je v současné době pokryta více než 8 800 poplachovými sirénami. Většina z nich je ovládána dálkově. Mezi nejmodernější typy sirén se řadí elektronické, které jsou vybaveny hlasovým modulem, dále elektrické rotační, s přijímačem dálkového ovládání, či elektronické rotační, které jsou ovládané místně tlačítkem (Varování obyvatelstva v České republice, 2017).

4 KOMPARACE JEDNOTEK SDH VE VYBRANÝCH OBCÍCH

S ohledem na cíl práce bylo zhodnocení finanční situace obce Skuteč z hlediska zajištění ochrany obyvatelstva umožněno díky komparaci informací získaných z materiálů poskytnutých obcemi Skuteč a Chrudim a také na základě řízených rozhovorů se zástupci vybraných jednotek požární ochrany a porovnáním financování jednotlivých jednotek sborů profesionálních i dobrovolných hasičů.

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí jsou primárně financovány z rozpočtů svých zřizovatelů, tedy obcí. Dle statistické ročenky HZS ČR za rok 2016 v České republice bylo celkově 6 987 jednotek SDH (Statistická ročenka 2016 Česká republika, 2017, s. 13). Jiné nároky na financování mají jednotky zařazené v systému plošného pokrytí kraje JPO V, které působí pouze na území obce a mimo toto území mohou zasahovat pouze na výzvu operačního důstojníka. Tyto jednotky splňují pouze minimální požadavky, které jsou stanovené právními předpisy. Kdežto jednotky zařazené do JPO III či JPO II budou mít vyšší požadavky směrem k obecnímu rozpočtu. Vyšší nároky jsou dány tím, že jednotky jsou předurčeny pro zásahy i mimo území obce. Zároveň jednotky JPO II vykonávají stálou hotovostní službu, která se také projevuje ve financování.

Pro naplnění cíle práce byla provedena komparace jednotek SDH v obcích Skuteč a Chrudim. Z důvodu jejich společných výjezdů s jednotkami HZS byla komparace doplněna také údaji za jednotky HZS v Hlinsku a v Chrudimi. Jednotka SDH Skuteč je zařazena do JPO II/1, která zajišťuje tzv. výjezd jednoho družstva o zmenšeném stavu 1+3 do 5 minut od vyhlášení poplachu. Předurčeností jednotky jsou zásahy u železničních nehod a plnění zasahujících letadel letecké hasičské služby. Na konci roku 2017 bylo v jednotce 26 hasičů (Interní dokumenty JSDH Skuteč). Jednotka SDH Skuteč většinu výjezdů (cca 95 % z nich) absolvuje s jednotkou HZS Hlinsko.

HZS Hlinsko je jednotkou profesionálních hasičů, jedná se tedy o JPO I. Zajišťuje výjezd družstva ve zmenšeném početním stavu 1+3 do 2 minut od vyhlášení poplachu. V jednotce je celkem 16 členů i s velitelem stanice. Jednotka HZS Hlinsko je dislokována přibližně 15 km od města Skuteč a společně s jednotkou SDH Skuteč vyjíždí v průměru na 19,9 % výjezdů (Interní dokumenty HZS Hlinsko). Zbytek výjezdů uskutečňují sami, anebo s jinou jednotkou SDH (například s SDH Luže).

Jednotka SDH Chrudim je dobrovolnou jednotkou hasičů kategorie JPO III/2, tzn. výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu. Výjezd prvního družstva je do 10 minut

od vyhlášení poplachu. Tato jednotka vyjíždí především s profesionální jednotkou HZS Chrudim (Interní dokumenty JSDH Chrudim).

HZS Chrudim je jednotkou profesionálních hasičů ČR a spadá do JPO I. Na stanici ve třísměnném provozu zajišťuje výjezd do 2 minut od vyhlášení poplachu celkem 35 hasičů. Jednotka HZS Chrudim vyjíždí minimálně s jednotkou SDH Skuteč, jelikož obě jednotky jsou od sebe dislokovány přibližně 22 km (Interní dokumenty HZS Chrudim).

Komparace jednotek SDH Chrudim a SDH Skuteč byla vybrána z důvodu přibližně stejné katastrální rozlohy území. I přesto, že jednotka SDH Chrudim je řazena v kategorii JPO III a jednotka SDH Skuteč v kategorii JPO II, finanční a technické prostředky Chrudimi jsou podstatně na lepší úrovni než ve Skutči. Srovnání měst Chrudim a Skuteč z hlediska katastrální rozlohy, počtu obyvatel, kategorie JPO a počtu členů JPO je provedeno v tabulce 5.

Tabulka 5 Porovnání města Chrudim a Skuteč

	Město Chrudim	Město Skuteč
Katastrální rozloha	33,2 km ²	35,4 km ²
Počet obyvatel k 1.1.2017	23 102	5 053
Kategorie JPO	JPO III	JPO II
Počet členů JPO	20	26
Stanice HZS ČR ve městě	ano	ne

Zdroj: vlastní zpracování podle interních dokumentů JSDH Skuteč, interních dokumentů JSDH Chrudim a interních dokumentů HZS Chrudim

4.1 Vybavenost zkoumaných jednotek SDH obcí

Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany stanovuje minimální vybavenost požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany pro jednotky sboru dobrovolných hasičů, které jsou popsány v tabulce 6.

Tabulka 6 Minimální vybavenost požární technikou a prostředky PO pro JSDH

Požární technika a věcné prostředky požární ochrany	JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO III/2	JPO V
Cisternová automobilová stříkačka	1	1	1	1	1 ²
Dopravní automobil	1	1	1	1	1 ²
Automobilový žebřík do 30 m	1 ²	1 ²	1 ²	1 ²	-
Automobilová plošina do 30 m	1 ²	1 ²	-	-	-
Odsavač kouře nebo přetlakový ventilátor	1 ²	1 ²	1 ²	1 ²	1 ²
Motorová stříkačka	1 ²	1 ²	1 ²	1 ²	1
Izolační dýchací přístroj	4	8 ²	4	8 ²	4 ²
Vozidlová radiostanice PO	2	2	2	2	-
Přenosná radiostanice PO	2	4	2	4	1 ²
Mobilní telefon	1 ²	1 ²	1 ²	1 ²	1 ²

Zdroj: Vyhláška č. 247/2001, příloha 4, str. 17

Vybavenost jednotky SDH Skuteč je znázorněna v tabulce 7 i s pořizovací hodnotou jednotlivé techniky. Jednotka disponuje CAS 24 T815 Ternno (prvovýjezdové vozidlo), CAS 32 T815, dopravním automobilem Iveco Daily, přenosnou motorovou stříkačkou, 4 izolačními dýchacími přístroji Scott Propac se 3 náhradními ocelovými lahvemi, 4 náhradními izolačními dýchacími přístroji Auer, 4 pevnými vozidlovými radiostanicemi a 8 přenosnými radiostanicemi.

Tabulka 7 Vybavenost jednotky SDH Skuteč

Požární technika a věcné prostředky požární ochrany	JSDH Skuteč	Hodnota
Cisternová automobilová stříkačka 24 T815 Ternno	1	6 135 000 Kč
Cisternová automobilová stříkačka 32 T815	1	bezúplatný převod
Dopravní automobil Iveco Daily	1	890 000 Kč
Přenosná motorová stříkačka	1	100 000 Kč
Izolační dýchací přístroj Scott Propac	4	120 000 Kč
Náhradní ocelové lahve	3	27 000 Kč
Náhradní izolační dýchací přístroj Auer	4	88 000 Kč
Vozidlová radiostanice PO	4	44 000 Kč
Přenosná radiostanice PO	8	64 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle interních dokumentů JSDH Skuteč

CAS 24 T815 Ternno byla pořízena jako nové vozidlo, které bylo zařazeno do výjezdu v prosinci 2003. Ministerstvo vnitra poskytlo dotaci ve výši 2 500 000 Kč, zbývající částka byla hrazena z rozpočtu města. CAS 32 T815 byla převedena bezúplatným převodem od Armády ČR, rok výroby 1989 a do výjezdové jednotky je zařazena od roku 2005.

² Jednotky SDH jsou vybaveny uvedenou technikou a prostředky v případech, které jsou odůvodněné plošným pokrytím, a které stanovuje rada kraje, či dokumentace zdolávání požárů objektů.

Aktuálně je CAS 32 T815 výjezdu neschopná pro své technické nedostatky. Na rok 2019 velitel jednotky plánuje jednání o novém výjezdovém vozidle. Dopravní automobil Iveco Daily bylo v roce 2013 pořízeno jako nové vozidlo v celkové hodnotě 890 000 Kč, kdy dotace od Krajského úřadu Pardubice činila 120 000 Kč.

Pokud by byl brán Řád strojní služby pro HZS ČR (viz příloha F) v potaz i pro jednotky SDH obcí, obě CAS by musely být již obměněny. Dokument v příloze č. 3 popisuje orientační dobu životnosti vybrané požární techniky. Pro CAS je tato doba stanovena až na 10 let a pro dopravní automobil až na 16 let (Řád strojní služby Hasičského záchranného sboru České republiky, 2006, s. 10).

Minimální vybavenost jednotky SDH Chrudim je taktéž splněna, viz tabulka 8. Jednotka disponuje výjezdovým vozidlem CAS 20 MAN, který byl zařazen do provozu v roce 2007, dále dopravní automobil L1Z Ford Tranzit, který slouží jednotce od roku 2012, přenosnou motorovou stříkačkou, 4 dýchacími přístroji Dräger, 3 náhradními tlakovými lahvemi a 2 vyváděcími maskami. V dopravním automobilu jsou ještě 4 dýchací přístroje VDP 90 PLUTO se 3 náhradními lahvemi. Vozidla jsou vybavena 2 radiostanicemi a 8 přenosnými radiostanicemi.

Tabulka 8 Minimální vybavenost jednotky SDH Chrudim

Požární technika a věcné prostředky požární ochrany	JSDH Chrudim	Hodnota
Cisternová automobilová stříkačka 20 MAN TGM	1	5 600 000 Kč
Dopravní automobil L1Z Ford Tranzit	1	350 000 Kč
Přenosná motorová stříkačka	1	100 000 Kč
Dýchací přístroj Dräger PSS 3000 + náhradní tlakové lahve + vyváděcí masky	4	163 000 Kč
Dýchací přístroj VDP 90 PLUTO + náhradní lahve	4	83 500 Kč
Vozidlová radiostanice PO	2	15 000 Kč
Přenosná radiostanice PO	8	37 000 Kč

Zdroj: interní dokumenty JSDH Chrudim

Jednotka dále disponuje transportním kontejnerem Zdravotnické záchranné služby Pardubického kraje. Jednotka SDH Chrudim zajišťuje pokrytí tímto kontejnerem v případě MU pro okres Pardubice a Chrudim. Další kontejner je umístěn u jednotky ve Svitavách (Interní dokumenty JSDH Chrudim).

Dále v metodice pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obce je definován minimální rozsah osobních ochranných pracovních prostředků člena SDH obce, který je vypsán v tabulce 9.

Tabulka 9 Osobní ochranné pracovní prostředky

Druh osobního ochranného prostředku		Náklady na 1 kus	Náklady JSDH Skuteč	Náklady JSDH Chrudim
Pracovní stejnokroj II	Blůza	740 Kč	19 240 Kč	14 800 Kč
	Kalhoty	690 Kč	17 940 Kč	13 800 Kč
Čepice k pracovnímu stejnokroji II		220 Kč	5 720 Kč	4 400 Kč
Ochranný oděv pro hasiče třívrstvý (kalhoty a blůza) – doporučeno JPO II a JPO III		17 000 Kč	442 000 Kč	340 000 Kč
Ochranný oděv pro hasiče jednovrstvý pro likvidaci požárů ve venkovním prostředí – doporučeno u JPO V		4 000 Kč	104 000 Kč	80 000 Kč
Přilba pro hasiče s mrazuvzdorností větší než -15 °C		9 000 Kč	234 000 Kč	180 000 Kč
Ochranné rukavice pro hasiče – tzv. zásahové rukavice		1 500 Kč	39 000 Kč	30 000 Kč
Ochranné rukavice proti mechanickým rizikům – tzv. pracovní rukavice		250 Kč	6 500 Kč	5 000 Kč
Zásahová obuv		6 000 Kč	156 000 Kč	120 000 Kč
Celkem			1 024 400 Kč	788 000 Kč

Zdroj: Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obce vlastní zpracování podle interních dokumentů JSDH Skuteč a interních dokumentů JSDH Chrudim

Ve výjezdové jednotce SDH Skuteč se celkově nachází 26 členů. Předpokládá-li se plná vybavenost dobrovolného hasiče osobními ochrannými pracovními prostředky, náklady na jejich pořízení dosahují výše 1 024 400 Kč. Naopak ve výjezdové jednotce SDH Chrudim se nachází 20 členů. Při plné vybavenosti hasiče osobními ochrannými pracovními prostředky jsou náklady na jejich pořízení 788 000 Kč. Tudiž finanční prostředky na pořízení osobních ochranných pracovních prostředků u jednotky SDH Chrudim jsou o 23 % nižší než u jednotky SDH Skuteč.

Pro HZS ČR je stanovena orientační doba životnosti ochranných pracovních prostředků, kdy např. ochranný oděv pro hasiče se obměňuje po 5 letech, ochranné rukavice po 2 letech, pracovní stejnokroje také po 2 letech, detailněji v příloze G (Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky č. 47, 2009, s. 7). Bohužel u jednotek SDH obcí žádné takové nařízení neexistuje, proto členové jednotek své ochranné pracovní prostředky používají až do jejich úplného znehodnocení, mnohdy již s nevyhovujícími parametry funkčnosti.

4.2 Dotace pro jednotku SDH Skuteč pro výstavbu nové zbrojnice

Pro všechny jednotky s výjezdem mimo obec zřizovatele je určena dotace na zásah, plynoucí ze státního rozpočtu do rozpočtu krajů, která se podle předem stanovených kritérií rozdělí mezi jednotlivé jednotky SDH v kraji. Finanční prostředky jsou následně převedeny na účty obcí na základě rozhodnutí zastupitelstva kraje. Tato dotace je určena především na úhradu nákladů PHM, hasiv, materiálních a věcných prostředků a refundace mezd. Jednotky SDH rovněž mohou získat dotaci ze státního rozpočtu na výdaje spojené s odbornou přípravou svých členů, kterou provádí HZS, vzdělávací zařízení SH ČMS a Ministerstvo vnitra ČR. Finanční prostředky na nákup nové požární techniky lze rovněž získat ze státního rozpočtu ve výši 70 % pořizovacích nákladů, maximálně však do výše 2,5 milionů Kč. O tuto dotaci mohou žádat obce, které v posledních 8 letech nezískaly pro stejný účel dotaci ze státního rozpočtu. Pro jednotky SDH obcí jsou zřízeny i vlastní dotační programy v rámci jednotlivých krajů. Dalším významným zdrojem financování může být úhrada nákladů za zásah u dopravních nehod. Prostředky jsou vypláceny pojišťovnami a jednotky SDH jsou k dopravním nehodám vysílány, pokud mají rychlejší dojezd než jednotky HZS kraje. Hodinová sazba činí 5 600 Kč za každou započatou hodinu (Financování Jednotek SDH obcí, 2015).

Jednotka SDH Skuteč získala během let 2012 až 2016 tři dotace. V roce 2012 finanční prostředky plynuly od Krajského úřadu Pardubice ve výši 120 000 Kč. Tato dotace byla použita na nákup dopravního automobilu Iveco Daily. V roce 2013 jednotka získala dotaci od Ministerstva vnitra ČR v celkové výši 380 000 Kč na nákup výstroje a výzbroje. Část prostředků byla použita na obměnu osobních ochranných prostředků dobrovolných hasičů. V roce 2016 Krajský úřad Pardubice poskytl dotaci ve výši 40 000 Kč na nákup výzbroje (Interní dokumenty JSDH Skuteč).

V polovině roku 2016 byla vyhlášena výzva od IROPu, která se týkala podpory pro stanice integrovaného záchranného systému. Cílem programu byly stavby, stavební úpravy, úpravy vnějších prostor a pořízení vybavení stanic k zajištění připravenosti složek IZS k rychlému a efektivnímu poskytnutí pomoci při mimořádných událostech. Průběžná výzva č. 36 nesoucí název Stanice IZS měla plánovaný termín ukončení 31. 12. 2017. Měla tedy trvat celkově 18 měsíců. Z důvodu převisu předložených žádostí nad alokací byla výzva ukončena o 10 měsíců dříve. Z Evropského fondu pro regionální rozvoj bylo vyčleněno 1,78 mld. a ze státního rozpočtu 314 mil. Kč. K 6. 2. 2017 bylo předloženo 83 žádostí s kumulativní částkou 1,86 mld. Kč, alokace v tuto dobu byla překročena již o 6 % (Výzva č. 36 stanice IZS, 2016).

Mezi oprávněné žadatele se řadilo (Výzva č. 36 stanice IZS, 2016):

- Ministerstvo vnitra – generální ředitelství HZS ČR,
- HZS krajů,
- Záchranný útvar HZS ČR,
- Ministerstvo vnitra – Policejní prezidium ČR,
- krajská ředitelství Policie ČR,
- kraje (kromě hl. města Prahy) jako zřizovatelé ZZS krajů,
- obce, které jsou zřizovatelem JPO II a JPO III,
- státní organizace, které zřizují jednotky HZS podniků s územní působností.

Pro získání finančních prostředků z výzvy č. 36, projekty musí řešit alespoň jednu z následujících mimořádných událostí (Výzva č. 36 stanice IZS, 2016):

- sněhové srážky, masivní námrazy,
- orkány a větrné smrště,
- extrémní sucho,
- havárie nebezpečných látek,
- povodně s četností 20 let a méně.

Jednotka SDH Skuteč v zastoupení města Skuteč podala také svoji žádost o výstavbu nové hasičské zbrojnice a začátkem roku 2017 se stala úspěšnými příjemci dotace. Projektem „Zvýšení odolnosti hasičské zbrojnice JSDH Skuteč vůči účinkům mimořádných událostí“ dojde ke zlepšení akceschopnosti jednotky a ke snížení časové dotace pro úspěšné zakončení záchranných a likvidačních prací. Předpokládaná hodnota zakázky činí 21 701 364 Kč bez DPH a na financování se bude 85 % podílet Evropský fond pro regionální rozvoj, 5 % státní rozpočet a 10 % město Skuteč (Interní dokumenty JSDH Skuteč a Výzva č. 36 stanice IZS, 2016). Nová hasičská zbrojnice by měla být jednotce předána koncem roku 2018.

4.3 Financování jednotek vybraných SDH a HZS ČR

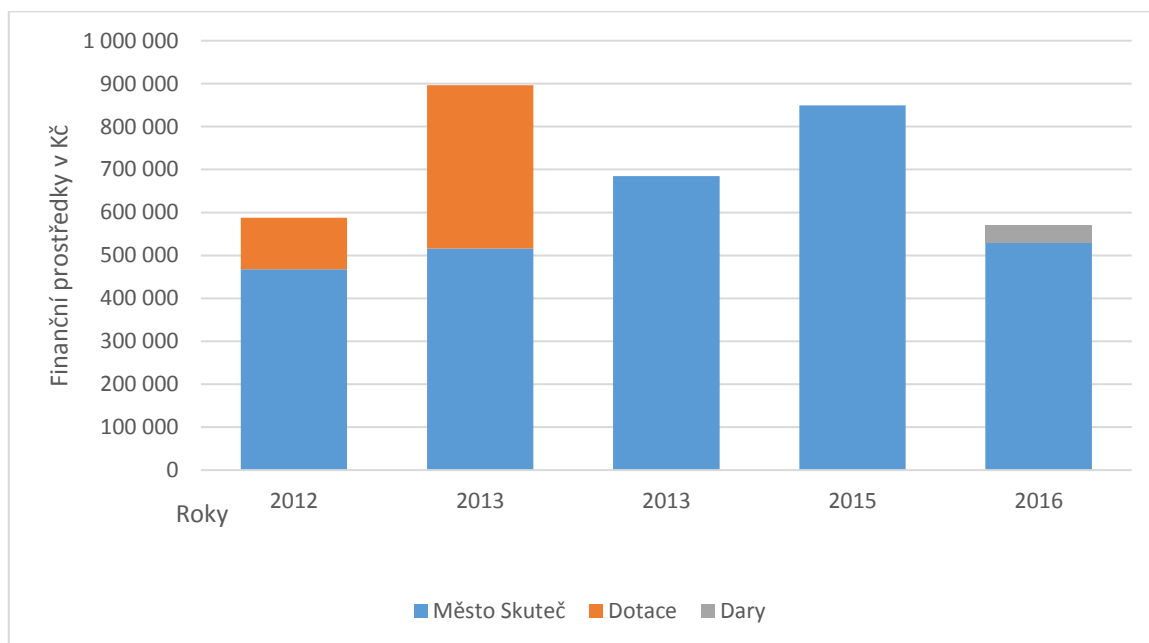
Dle slov velitele JSDH Skuteč hlavní finanční prostředky pro jednotku plynou z rozpočtu města Skuteč, dotací Krajského úřadu Pardubice, státních neinvestičních dotací a případných drobných sponzorských darů. Rozpočty jednotlivých jednotek SDH a HZS ČR jsou vyčísleny v tabulce 10.

Tabulka 10 Finanční prostředky jednotek SDH za jednotlivé roky

Finanční prostředky	2012	2013	2014	2015	2016
JSDH Skuteč	587 616 Kč	896 214 Kč	684 847 Kč	849 128 Kč	570 726 Kč
JSDH Chrudim	– ³	– ³	– ³	904 000 Kč	722 900 Kč ⁴
HZS Hlinsko	17 024 102 Kč	17 734 842 Kč	22 863 229 Kč	22 214 772 Kč	24 155 159 Kč
HZS Chrudim	24 294 813 Kč	25 924 499 Kč	29 660 405 Kč	34 355 404 Kč	40 974 857 Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě řízených rozhovorů, účetní výkazy HZS Pardubického kraje 2012 - 2016, interních dokumentů JSDH Skuteč a rozpočtů města Chrudim a Skuteč 2012 - 2016

V průběhu roku 2016 jednotka SDH Skuteč získala sponzorské dary od místních firem v celkové výši 40 000 Kč. Díky těmto finančním prostředkům mohl být pořízen AED defibrilátor s veškerým příslušenstvím, včetně školení využívání přístroje u dětí i dospělých osob pro všechny členy jednotky. Od 1. 1. 2017 byla jednotka zařazena do programu First responder (Interní dokumenty JSDH Skuteč). Struktura financování jednotky je znázorněna následujícím obrázkem 10.

Obrázek 10 Struktura financování JSDH Skuteč 2012 – 2016

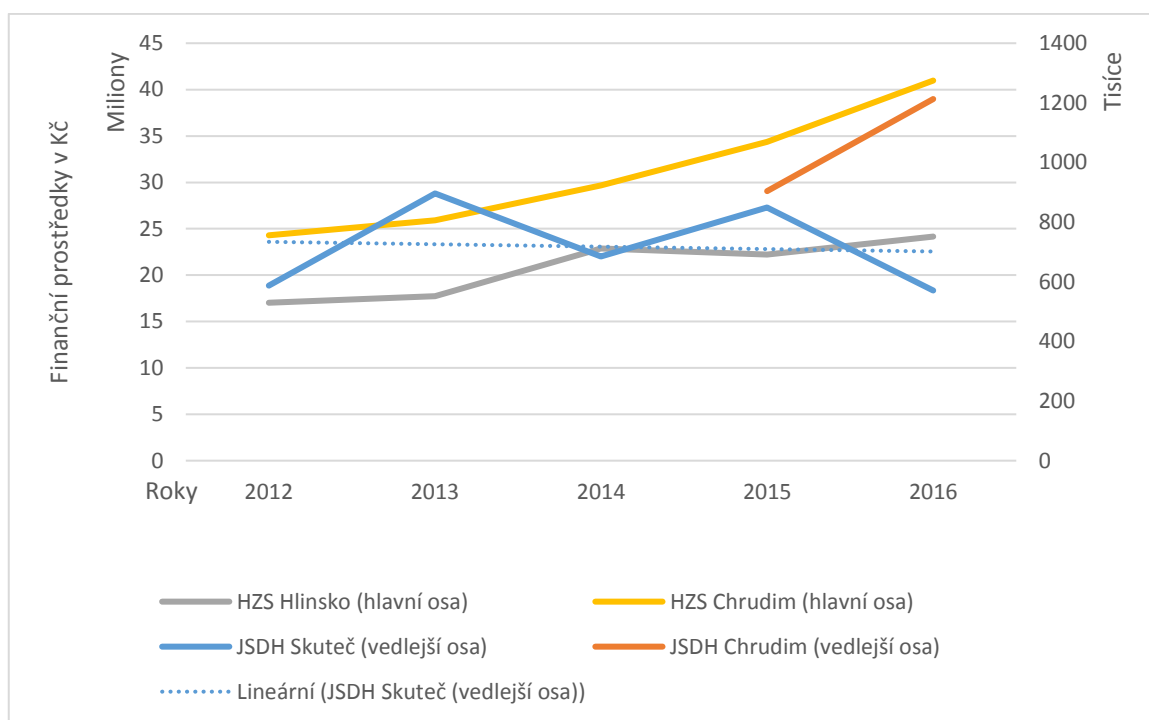
Zdroj: interní dokumenty JSDH Skuteč

³ Data za jednotku SDH Chrudim mezi lety 2012 – 2014 se nepodařilo získat. Město Chrudim ze svého rozpočtu financuje dvě jednotky SDH, a to JSDH Chrudim a JSDH Topol, proto je těžké odlišit finanční prostředky, které byly vynaloženy pro jednotlivé jednotky.

⁴ Nakoupení hydraulického vyprošťovacího zařízení v hodnotě 490 000 Kč. Náklady jednotky v tomto roce činily 1 212 900 Kč.

Pokud jsou rozpočítány celkové náklady HZS Pardubického kraje dle počtu výjezdů, financování je velmi neúměrné prostředkům dobrovolných hasičů. Do celkových nákladů HZS Pardubického kraje jsou započítány veškeré náklady spojené s chodem HZS v kraji, např. mzdy operačních důstojníků, mzdy účetních atd. Tyto náklady nejsou přímo spojeny s výjezdem jednotky, ovšem musí být započítány, protože podporují fungování celého systému HZS.

Finanční prostředky pro HZS Chrudim a Hlinsko mají každoročně vzrůstající tendenci, zatímco finanční prostředky pro jednotky SDH spíše stagnují. Toto tvrzení je dokázáno obrázkem 11.

Obrázek 11 Vývoj finančních prostředků JSDH a HZS ČR zkoumaných JPO

Zdroj: vlastní zpracování podle interních dokumentů JSDH Skuteč, interních dokumentů JSDH Chrudim a účetní výkazy HZS Pardubického kraje 2012 - 2016

Jednotka SDH Skuteč patří k nejvytíženějším dobrovolným jednotkám v územním odboru Chrudim. Za posledních 5 let se zúčastnila celkově 320 výjezdů (Interní dokumenty JSDH Skuteč). V průměru jednotka je povolána na výjezd každý šestý den. Zatímco jednotka SDH Chrudim od roku 2012 do roku 2016 byla vyslána na 177 zásahů. Nejvýraznějším rokem je rok 2013 kdy jednotka SDH Chrudim byla povolána na 71 událostí. Takto enormní nárůst počtu výjezdů byl způsoben lokálními záplavami, které postihly oblast Chrudimska (Interní dokumenty JSDH Chrudim). Celkový počet výjezdů vybraných jednotek PO je vyobrazen v tabulce 11.

Tabulka 11 Počet výjezdů jednotek SDH a HZS ČR

	2012	2013	2014	2015	2016	Celkem
JSDH Skuteč	61	64	56	85	54	320
JSDH Chrudim	25	71	19	35	27	177
HZS Hlinsko	288	314	333	344	326	1 605
HZS Chrudim	411	459	432	532	528	2 362

Zdroj: interní dokumenty JSDH Skuteč, interní dokumenty JSDH Chrudim, interní dokumenty HZS Hlinsko a interní dokumenty HZS Chrudim

Za rok 2017 byla jednotka SDH Skuteč vyslána na 86 výjezdů a u 70 případů byla první jednotkou na místě události. Dle statistiky účasti členů na zásazích za rok 2017 v průměru každý člen jednotky na výjezdech strávil 20,5 hodiny. Neaktivnější člen jednotky strávil v minulém roce na zásazích 62 hodin a 16 minut (Interní dokumenty JSDH Skuteč). Přidá-li se porovnání s dostupnými daty nejvytíženější profesionální jednotky v územním odboru HZS Chrudim, je zřejmé, že počet hodin jednotek SDH strávených na zásazích je mnohdy již za hranicí dobrovolnosti. V průměru každý člen HZS Chrudim v roce 2015 strávil na výjezdech 88 hodin a 69 hodin v roce 2016. Roční průměr hodin strávených příslušníků HZS Chrudim je tedy 78,5 hod.

Porovná-li se náklady na výjezd jednotek HZS Pardubického kraje, jednotek SDH Skuteč a SDH Chrudim, vznikne výrazná nerovnováha v rámci financování jednotek HZS ČR, vytížených jednotek SDH a méně vytížených jednotek SDH, viz tabulka 12.

Tabulka 12 Průměrné náklady na výjezd JSDH a HZS ČR

	2012	2013	2014	2015	2016
Průměrné náklady na výjezd jednotky SDH Skuteč	9 633 Kč	14 003 Kč	12 229 Kč	9 989 Kč	10 569 Kč
Průměrné náklady na výjezd jednotky SDH Chrudim	-	-	-	25 829 Kč	26 744 Kč ⁵
Průměrné náklady na výjezd jednotky HZS Pardubického kraje	59 111 Kč	56 480 Kč	68 658 Kč	64 577 Kč	74 095 Kč

Zdroj: účetní výkazy HZS Pardubického kraje 2012 - 2016, vlastní zpracování podle interních dokumentů JSDH Skuteč a interních dokumentů JSDH Chrudim

Z tabulky 12 je patrné podfinancování jednotky SDH Skuteč. V roce 2015 průměrné náklady na výjezd jednotky SDH Skuteč byly 2,5krát nižší než jednotky SDH Chrudim.

⁵ Náklady po odečtení investice na hydraulické vyprošťovací zařízení.

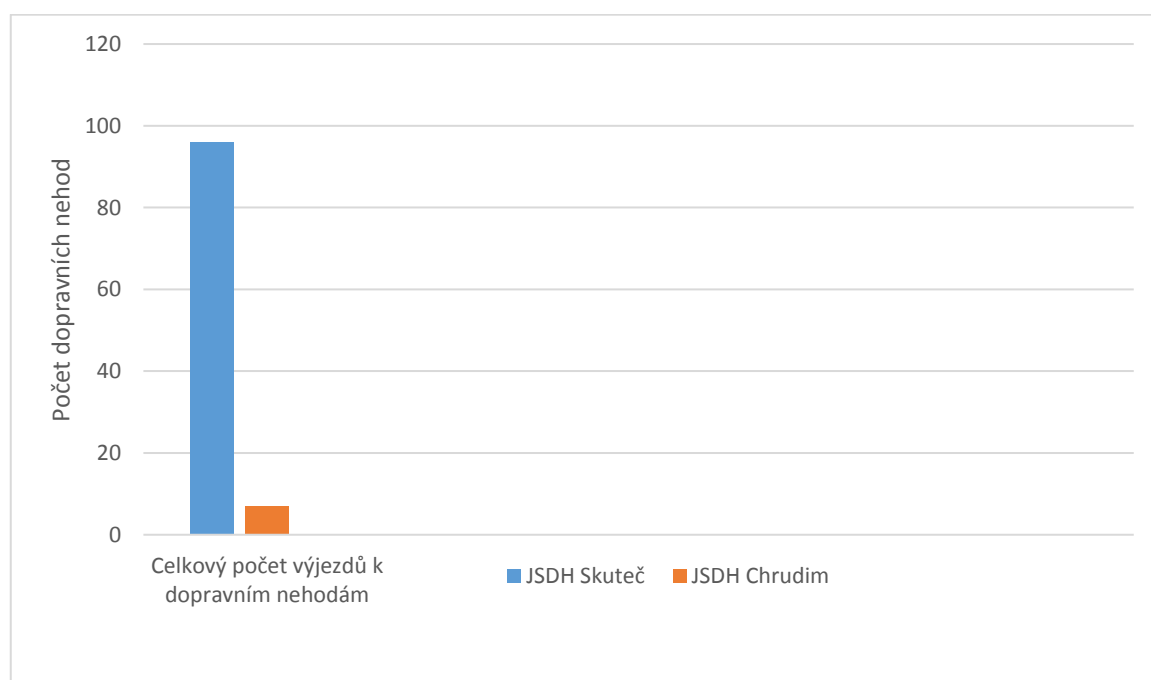
V roce 2016 bylo jednotce SDH Chrudim pořízeno hydraulické vyprošťovací zařízení v hodnotě 490 000 Kč, ale i po odečtení této investice náklady na výjezd jednotky SDH Chrudim byly opět 2,5krát vyšší než jednotky SDH Skuteč. (Interní dokumenty JSDH Chrudim). Nákup hydraulického vyprošťovacího zařízení opět dokazuje podfinancování jednotky SDH Skuteč, která disponuje pouze variabilním ručním vyprošťovacím nástrojem i přes skutečnost, že hydraulické vyprošťovací zařízení u jednotky SDH Skuteč by bylo více využíváno než u jednotky SDH Chrudim. Toto tvrzení je podloženo počtem výjezdů k dopravním nehodám za období 2012 až 2016 za obě jednotky, které je znázorněno v tabulce 13.

Tabulka 13 Počet výjezdů k dopravním nehodám JSDH Skuteč a JSDH Chrudim

	2012	2013	2014	2015	2016
JSDH Skuteč	11	24	16	26	19
JSDH Chrudim	3	0	1	3	0

Zdroj: Interní dokumenty JSDH Skuteč a interní dokumenty JSDH Chrudim

Jednotka SDH Skuteč vyjela celkově k 96 případům dopravních nehod, kdežto jednotka SDH Chrudim pouze k 7 případům, nepoměr je znázorněn v obrázku 12. Celkový rozdíl mezi jednotkami je 1 371 %.

Obrázek 12 Celkový počet výjezdů zkoumaných JSDH k dopravním nehodám

Zdroj: Statistické ročenky HZS Pardubického kraje 2012-2016

V tabulce 14 je zpracováno porovnání jednotek SDH Chrudim a SDH Skuteč z hlediska přepočtu nákladů na jednoho obyvatele obce. V prvním případě komparace

je zřejmé, že jednotka SDH Chrudim má v průměru 3krát nižší náklady na jednoho obyvatele v rámci požární ochrany než jednotka SDH Skuteč. Průměrné náklady na požární ochranu zajišťovanou jednotkou SDH Chrudim jsou ročně 46 Kč na jednoho obyvatele, kdežto průměrné náklady jednotky SDH Skuteč činí 141 Kč ročně na jednoho obyvatele.

Tabulka 14 Porovnání JSDH Chrudim a JSDH Skuteč dle nákladů na 1 obyvatele

Rok	JSDH Chrudim		JSDH Skuteč	
	2015	2016	2015	2016
Náklady na 1 obyvatele	39 Kč	31 Kč ⁶	168 Kč	113 Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle interních dokumentů JSDH Skuteč a interních dokumentů JSDH Chrudim

K problémům mnoha jednotek SDH se řadí zajišťování dopoledních výjezdů, kdy mnoho členů je v zaměstnání mimo danou obec. I jednotka SDH Skuteč se s tímto problémem dlouhou dobu potýkala. Dle právní úpravy v § 200 zákoníku práce je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnanci pracovní volno k výkonu veřejných funkcí, občanských povinností a úkonů v obecném zájmu, jestliže činnost nelze vykonat mimo pracovní dobu (ČESKO, 2006). I přesto se najdou zaměstnání, ze kterých členové jednotek SDH nemohou být uvolněni. Jedná se např. o zdravotnické záchranáře, policisty, zdravotní sestry, doktory atd. Počet členů schopných dopoledních výjezdů je zaznamenán v tabulce 15.

Tabulka 15 Počet členů JSDH Skuteč připravených k dopolednímu výjezdu

Místo zaměstnání	Skuteč		Mimo Skuteč
	Výjezdu schopní	Výjezdu neschopní	Výjezdu neschopní
Počet členů jednotky	6	2 ⁷	18

Zdroj: vlastní zpracování na základě řízeného rozhovoru s členem SDH Skuteč

Zaměstnavatel poskytuje zaměstnanci pracovní volno bez náhrady mzdy. Náhradu ušlého výdělku může zaměstnavatel následně nárokovat po obci, která je zřizovatelem jednotky. Často využívaným postupem je poskytnutí zaměstnanci pro výkon občanské povinnosti pracovního volna s náhradou mzdy, jestliže mezi ním a zaměstnavatelem došlo k dohodě. V takovém případě obec, jež je zřizovatelem jednotky je povinna uhradit zaměstnavateli náhradu mzdy, která byla zaměstnanci poskytnuta. Zaměstnavatel vystaví pro obec daňový doklad obsahující vyčíslení mzdových nákladů, na jehož základě obec svůj závazek uhradí. Může dojít také k dohodě mezi obcí a zaměstnavatelem o upuštění od úhrady (ČESKO, 2006).

⁶ Náklady po odečtení investice na hydraulické vyprošťovací zařízení.

⁷ Zaměstnanec městské policie Skuteč a Zdravotnické záchranné služby Pardubického kraje. Výjezd na zásah s jednotkou SDH nesmí jakýmkoliv způsobem narušit jejich směnu.

V případech, že dobrovolný hasič je osobou samostatně výdělečně činnou má také nárok na refundaci vyplácenou obcí jako zřizovatelem nebo krajem. Náhrada ušlého výdělku je počítána za každou započatou hodinu jako podíl průměrné mzdy v národním hospodářství, který je vyhlášován Ministerstvem práce a sociálních věcí. Nárok na náhradu je nutné uplatnit do měsíce ode dne vzniku nároku, jinak zaniká (Refundace: Živnostník dobrovolným hasičem, 2016).

4.4 Modelové situace – dopad rušení JSDH

Nad rámec odpovědí z řízených rozhovorů se členy HZS ČR také vyplynulo, že mezi některými členy HZS ČR převládá názor, že jednotky SDH obcí jsou zbytečné a při zásazích nepotřebné. Situace rušení JSDH obcí by mohla nastat i díky stárnutí obyvatelstva a nedostatku nových členů pro výjezdové jednotky. Z tohoto důvodu v rámci bakalářské práce vznikly dva teoretické modely situací. Prvním z nich je dopad při zrušení jednotky SDH Skuteč na nejbližší profesionální jednotku HZS Hlinsko a druhým modelem je situace zrušení všech jednotek SDH v Pardubickém kraji. Součástí jsou i možné dopady, které se týkají navýšení finančních nákladů pro HZS ČR a také porušení zákona o požární ochraně, který ukládá obcím povinnost zajistit úkoly PO v době ohrožení státu a válečného stavu (ČESKO, 1985).

Jednotka SDH Skuteč za rok průměrně vyjede k 64 případům, z toho 20 výjezdů bývá bez spoluúčasti jakékoliv jednotky HZS ČR. Jednotka HZS Hlinsko průměrně vyjede k 321 událostem za rok. Pokud by byla zrušena jednotka SDH Skuteč, HZS Hlinsko by muselo zajistit výjezd k 20 událostem ročně, které pokrývá SDH Skuteč bez jakékoliv spoluúčasti HZS ČR. Pro HZS Hlinsko by to znamenalo přibližně 6 % nárůst počtu výjezdů za rok. Tento nárůst by HZS Hlinsko zvládlo pokrýt bez jakéhokoliv navýšení stavů příslušníků. Ovšem ještě by se muselo zajistit dalších 44 výjezdů ročně, které jednotka SDH Skuteč absolvovala se spoluúčastí HZS ČR, viz. tabulka 11. Tyto události by bylo možné pokrýt jednotkou HZS Hlinsko, jako nejbližší jednotkou profesionálních hasičů. Vychází-li se ze skutečnosti, že jednotka SDH Skuteč byla povolána k těmto událostem oprávněně, pro jednotku HZS Hlinsko by to znamenalo nárůst počtu příslušníků dané stanice, aby byl zajištěn výjezd členů jednotky alespoň v počtu 5+1, a tak částečně nahrazena práce členů jednotky SDH Skuteč u zásahu. V dosavadním počtu členů u výjezdu 3+1 by jednotka HZS Hlinsko nebyla plně schopna nahradit chybějící jednotku SDH Skuteč. Absence jednotky SDH Skuteč by pro jednotku HZS Hlinsko znamenala:

- přijmutí minimálně dalších 3 příslušníků, aby se početní stav navýšil na 19 členů jednotky a mohl být tak zajištěn výjezd ve standardním počtu. Pokud by se jednalo

o přijetí nových příslušníků HZS ČR, je potřeba nejdříve projít „nástupním odborným výcvikem“, aby hasič mohl samostatně vykonávat službu při zdolávání požárů a jiných mimořádných událostí. Časová dotace nástupního odborného výcviku je celkově 600 hodin,

- navýšení finančních nákladů v případě vytvoření nové stanice HZS ČR, která by nahradila chybějící jednotku SDH Skuteč,
- navýšení dojezdových dob k místu události v případě, že by nebyla vytvořena žádná stanice suplující absenci jednotky SDH Skuteč.

Aktuálně jednotka SDH Skuteč byla v 81,5 % případech první jednotkou na místě události. To znamená, že téměř u 21,8 % případů výjezdů HZS Hlinsko by se navýšily dojezdové časy k místu události (Interní dokumenty JSDH Skuteč). Pokud by se například jednalo o výjezd na vážnou dopravní nehodu s větším množstvím zraněných osob, důsledek delší dojezdové doby by mohl mít až tragické následky.

V roce 2016 bylo v Pardubickém kraji celkově 520 jednotek SDH, 15 jednotek HZS ČR a 2 jednotky HZS podniků. Jednotky SDH průměrně za rok vyjely na 1 905 událostí a jednotky HZS ČR na 5 238 událostí (Statistická ročenka 2016 HZS Pardubického kraje, 2017). Celkový počet výjezdů za jednotlivé roky je zaznamenán v tabulce 16.

Tabulka 16 Počet zásahů jednotek PO v Pardubickém kraji

	2012	2013	2014	2015	2016
Jednotky SDH	1 949	1 923	1 723	2 355	1 573
Jednotky HZS ČR	4 895	5 180	5 072	5 799	5 243

Zdroj: Statistické ročenky HZS Pardubického kraje

HZS Pardubického kraje v roce 2016 evidovalo 477 příslušníků a 26 občanských zaměstnanců (Statistická ročenka 2016 HZS Pardubického kraje, 2017). Kdyby nastala situace, že by byly zrušeny všechny jednotky SDH obcí v Pardubickém kraji, jednotky HZS ČR by musely pokrýt v průměru dalších 1 905 událostí ročně. Jednalo by se o nárůst 36,37 % výjezdů pro jednotky HZS ČR. Jestliže zrušení pouze jedné jednotky v předchozí modelové situaci znamenal nárůst o tři příslušníky HZS ČR v nejbližší profesionální jednotce, absence 520 jednotek SDH obcí by znamenala masivní nábor nových příslušníků HZS ČR (Statistická ročenka 2016 HZS Pardubického kraje, 2017). V potaz by přišlo i rozšíření prostor hasičských zbrojnic, aby jednotky byly schopné nové příslušníky zařadit a poskytnout jim odpovídající zázemí. Nemluvě o prodloužení dojezdových časů na místa událostí, kdy díky existenci jednotek SDH obcí, je pomoc zajišťována v minimálních dojezdových časech.

Dne 14. února 2018 generální ředitel HZS ČR genmjr. Drahoslav Ryba představil dlouhodobou strategii rozvoje Hasičského záchranného sboru ČR. Z dokumentu je patrné, že je zapotřebí finanční a personální stabilizace z důvodu zvyšujícího se počtu velkých mimořádných událostí a zhoršujícího se bezpečnostního prostředí. Mezi základní body řešení problému patří budování nových stanic HZS krajů. V tuto chvíli je po celé ČR umístěno 241 stanic profesionálních hasičů. V rámci optimalizace plošného pokrytí v dalších několika letech přibude 9 nových stanic, které je zapotřebí budovat hlavně v místech nových komerčních center či nových úsecích dálnic (Počet stanic HZS ČR stoupne na 250, v příštích pěti letech se zvýší počet příslušníků o 700, 2018).

S výstavbou nových stanic profesionálních hasičů souvisí i potřeba doplnění stavu příslušníků. Dle plánu v příštích pěti letech je třeba nabrat ještě zhruba 700 pracovníků. Aktuálně HZS ČR má 9 727 příslušníků a 2/3 z nich jsou zařazeny ve směnném provozu ve výjezdech. I z tohoto prohlášení je patrné, že rušení aktivních jednotek SDH obcí nepřichází v úvahu. Jestliže je aktuálně potřeba výstavba 9 nových hasičských zbrojnic a zvýšení stavu o dalších 700 příslušníků. (Počet stanic HZS ČR stoupne na 250, v příštích pěti letech se zvýší počet příslušníků o 700, 2018). Z tvrzení generálního ředitele HZS ČR tedy vyplývá, že výše popsaná situace absence jednotek SDH obcí je z hlediska zajištění ochrany obyvatelstva nemyslitelná a měla by fatální důsledky. Zrušení jednotek SDH by musela doprovázet novelizace zákona o požární ochraně, protože by nebyly dodrženy povinnosti obce na úseku PO v přenesené působnosti.

4.5 Doporučení pro město Skuteč

V praktické části bakalářské práce byla provedena komparace vybraných jednotek SDH obcí z hlediska:

- minimální vybavenosti požární technikou a prostředky PO pro jednotky SDH dle vyhlášky č. 247/2001 Sb.,
- minimální vybavenosti osobními ochrannými pracovními prostředky dle Metodiky pro zřizování jednotek SDH,
- rozpočtů jednotlivých jednotek SDH a HZS ČR,
- počtu výjezdů jednotek SDH a HZS ČR,
- průměrných nákladů na výjezd jednotek SDH a HZS ČR,
- počtu výjezdů na dopravní nehody a vybavenosti hydraulickým vyprošťovacím zařízením,
- průměrných nákladů na jednoho obyvatele na zajištění PO jednotkami SDH.

Toto porovnání bylo zaměřeno především na zhodnocení finanční situace jednotky SDH Skuteč. Z výše uvedených faktů je patrné, že jednotka SDH Skuteč patří opravdu k vytíženým jednotkám. A ačkoliv minimální vybavenost jednotky požární technikou a prostředky PO a minimální vybavenost ochrannými prostředky je splněna, technická vybavenost nad rámec vyhlášky č. 247/2001 Sb., je nedostačující. Tvrzení je podloženo komparací jednotky SDH Skuteč a jednotky SDH Chrudim z hlediska počtu výjezdů na dopravní nehody a faktu, že jednotka SDH Chrudim disponuje hydraulickým vyprošťovacím zařízením, kdežto jednotka SDH Skuteč vlastní pouze variabilní ruční vyprošťovací nástroj. Dalším znakem technického podfinancování je skutečnost, že CAS 32 T815 je výjezdu neschopná a finanční prostředky na její opravu v rozpočtu jednotky chybí.

Na základě provedených komparací se městu Skuteč doporučují následující 3 opatření pro zvýšení ochrany obyvatelstva. Nejprve se jedná o zakoupení hydraulického vyprošťovacího zařízení pro jednotku SDH obce. Aktuálně pro jednotku byly vypracovány 3 nabídky tohoto technického prostředku od značek Holmatro, Lukas a Weber. Pro toto doporučení je možné uvažovat o financování z dotací či pokrytí celé částky městem Skuteč (což je možné uskutečnit s ohledem na přebytkový rozpočet města v posledních letech).

Dalším doporučením je podání žádosti o investiční dotaci v rámci programu „Dotace pro jednotky SDH obcí“ v roce 2019, kde budou poskytovány dotace na nákup nových CAS či jejich rekonstrukce pro jednotky SDH obcí kategorie JPO II a JPO III. Díky dotaci by mohlo být pořízeno buď nové výjezdové vozidlo, které by nahradilo již technicky nezpůsobilou CAS 32 T815, nebo by jednotka získala finanční prostředky na opravu a znovuzařazení vozidla do výjezdu.

Vhodné by bylo také zvážit navýšení rozpočtu jednotky o 150 000 Kč, pro zajištění vyhovujícího stavu osobních ochranných prostředků hasičů. Při tomto navýšení by se každoročně 5 členům jednotky obměnil třívrstvý zásahový oblek, zásahové rukavice a zásahová obuv. Díky tomuto navýšení rozpočtu by byla zajištěna obměna osobních ochranných prostředků hasiče každých pět let. Dle analýzy rozpočtu města Skuteč by navýšení finančních prostředků pro jednotku SDH obce bylo možné. Rozpočet obce je za zkoumané období vždy přebytkový, viz příloha H.

ZÁVĚR

Cíle práce, zhodnocení finanční situace obce Skuteč z hlediska zajištění ochrany obyvatelstva, bylo naplněno díky komparacím informací získaných z materiálů poskytnutých obcemi Skuteč a Chrudim a také na základě řízených rozhovorů se zástupci vybraných jednotek požární ochrany a porovnáním financování jednotlivých jednotek sborů profesionálních i dobrovolných hasičů.

První kapitola se zabývá charakterizováním obce a jejím postavením v územní samosprávě. V kapitole jsou definovány orgány obce a jejich pravomoci. Důraz je kladen především na zastupitelstvo, které rozhoduje o nejdůležitějších záležitostech obce v rámci přenesené působnosti, tedy i o zřizování jednotek SDH obcí a také na starostu obce, který jmenuje velitele jednotky SDH obcí.

Druhá kapitola je zaměřena na rozpočty obcí. Jsou zde popsány přístupy, kterými je možné rozpočet sestavovat, dále také příjmy a výdaje obcí. Z pohledu jednotek SDH obcí jsou důležitým, ač nepravidelným příjmem dotace, díky kterým je možná obměna cisternových automobilových stříkaček, nákup nových ochranných a pracovních prostředků či rekonstrukce zbrojnic. V práci jsou popsány hodnotící kritéria, podle kterých jsou dotace pro jednotky SDH obcí posuzovány a přerozdělovány.

Poslední kapitola teoretické části je věnována bezpečnosti obyvatel. Kapitola vymezuje pojem bezpečnost z několika úhlů pohledu. Rozděluje bezpečnost na vnitřní a vnější a definuje základní dokumenty bezpečnostní politiky v České republice. Jak je známo, oheň je dobrý sluha, ale zlý pán, proto jsou zřizovány jednotky požární ochrany. V práci je také zmíněna rozsáhlá právní úprava pro zajištění požární ochrany. Zároveň jsou zde vymezeny pojmy jako jednotka, jednotka HZS podniku, jednotka SDH podniku, jednotka SDH obce, hasič či velitel jednotky. Kapitola dále vymezuje postup pro zřízení jednotky SDH obce, nábor členů výjezdové jednotky a jejich edukaci pro zařazení do výjezdu. Pro lepší přehlednost rozdělení jednotek PO byla vytvořena tabulka 3 a tabulka 4. Pro případ mimořádných událostí se v České republice od roku 1991 buduje jednotný systém varování a vyrozumění. Systém varování je předurčen pro obyvatele a v rámci práce je popsána všeobecná výstraha. Naopak systém vyrozumění je pro orgány, které se podílejí na řešení vzniklých mimořádných událostí. Do tohoto systému spadá i vyrozumění o požárním poplachu pro jednotky SDH obcí. Pro zajištění funkčnosti celého systému varování a vyrozumění se každou první středu v měsíci provádí kontrola zkouška sirén.

Druhá část bakalářské práce je věnována komparaci vybraných jednotek SDH a HZS ČR se zaměřením na financování vybrané jednotky SDH obce. Jedná se o jednotku SDH Skuteč. Město Skuteč je lokalizováno od nejbližší jednotky HZS ČR přibližně 15 km. V úvodu této části jsou popsány jednotlivé jednotky, tedy HZS Chrudim, HZS Hlinsko, JSDH Skuteč a JSDH Chrudim. Dále je zmíněna minimální vybavenost jednotek SDH obcí s porovnáním minimální vybavenosti jednotky SDH Skuteč a jednotky SDH Chrudim a vyčíslením pořizovacích nákladů. Dále je věnována pozornost osobním ochranným pracovním prostředkům hasiče. Opět je zařazeno i vyčíslení nákladů na vybavení členů jednotky těmito prostředky a porovnání s jednotkou SDH Chrudim.

Jak již bylo zmíněno důležitým zdrojem financování jednotek SDH obcí jsou právě dotace. V práci jsou popsány dotace, které jednotka SDH Skuteč získala v rozmezí let 2012 až 2016. Zároveň je zde i zpracována nejnovější schválená dotace od IROP, který vyhlásil výzvu na výstavbu a rekonstrukce hasičských zbrojnic a jednotka SDH Skuteč se do tohoto programu také zařadila. Koncem roku 2018 bude jednotce předána nová hasičská zbrojnice, která by měla přispět ke zlepšení akceschopnosti jednotky. Zároveň také ke snížení časové dotace pro úspěšné zakončení záchranných a likvidačních prací.

V práci jsou zpracovány rozpočty pro zkoumané jednotky v letech 2012 až 2016, vyčísleny průměrné náklady na jeden výjezd těchto jednotek a provedena jejich vzájemná komparace. Práce se zaměřuje také na srovnání technického vybavení jednotky SDH Skuteč a jednotky SDH Chrudim. JSDH Skuteč spadá do kategorie JPO II a JSDH Chrudim do JPO III. Katastrální rozloha měst je přibližně stejná, ale město Chrudim má přibližně 4,5krát více obyvatel. Ovšem financování a vybavenost jednotek je zcela odlišné. Z tohoto porovnání je patrné podfinancování jednotky SDH Skuteč. Tento fakt byl potvrzen řízeným rozhovorem s velitelem jednotky SDH Skuteč. Zároveň také komparací, která se zaměřovala na porovnání počtu výjezdů obou jednotek na dopravní nehody a absencí potřebného technického vybavení, hydraulického vyprošťovacího zařízení, u JSDH Skuteč.

Mnohdy je možno slyšet názor, že jednotky SDH obcí jsou zcela zbytečné a dobrovolní hasiči by se měli věnovat spíše požárnímu sportu a mládeži. Součástí práce jsou dvě modelové situace. První ze situací se snaží nastítnit dopady, které by vznikly po zrušení jednotky SDH Skuteč, na nejbližší jednotku HZS ČR, tedy jednotku HZS Hlinsko. Jedná se především o dopady personální a finanční. Ovšem nesmí se opomenout důležitá skutečnost, že při absenci jednotky SDH Skuteč, by se jednotce HZS Hlinsko v téměř 21,8 % případů výjezdů navýšily dojezdové časy k místu události. Tento důsledek by tak v některých případech mohl mít fatální až tragické následky.

Druhá z modelových situací je věnována zrušení všech 520 jednotek SDH v Pardubickém kraji. Součástí je i nejnovější prohlášení generálního ředitele HZS ČR genmjr. Drahoslava Ryby, který představil dlouhodobou strategii rozvoje HZS ČR. Obsahem tohoto prohlášení je vyjádření o potřebnosti nových jednotek HZS ČR a nábor přibližně 700 nových příslušníků. Důvodem je zvyšující se počet velkých mimořádných událostí a zhoršující se bezpečnostní prostředí. Proto situace zrušení všech jednotek SDH obcí v kraji, které přispívají k zajištění bezpečnosti a ochraně obyvatelstva, je naprosto nemyslitelná a při účinnosti stávajícího znění zákona o požární ochraně nereálná, neboť by byla porušována povinnost obcí v rámci přenesené působnosti na zajištění PO v období ohrožení státu a válečného stavu.

5 POUŽITÁ LITERATURA

Brabec, F., 2001. *Bezpečnost pro firmu, úřad, občana*, Praha: Public History. ISBN 80-866445-04-06.

ČESKO, 1985. *Zákon č. 133/1985 Sb., České národní rady o požární ochraně*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. [cit. 2018-03-07]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>.

ČESKO, 1993. *Ústavní zákon č. 1/1993*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. [cit. 2018-03-07]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>.

ČESKO, 2000. *Zákon č. 128/2000 zákon o obcích*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online], [cit. 2018-03-07], částka 38. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.

ČESKO, 2000. *Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online], [cit. 2018-03-07], částka 73. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>.

ČESKO, 2001. *Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online], [cit. 2018-03-07], částka 122. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-320>.

ČESKO, 2006. *Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online], [cit. 2018-03-07], částka 84. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>.

Financování Jednotek SDH obcí. Rok v obci.cz [online]. [2015] [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/798-financovani-jednotek-sdh-obci/>.

GŘ HZS ČR, 2009. *Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.

GŘ HZS ČR, 2006. *Řád strojní služby Hasičského záchranného sboru České republiky*. In: Interní akty řízení generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky a náměstka ministra vnitra. Praha, ročník 2006, částka 9.

GŘ HZS ČR, 2009. *Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí* In: Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.

GŘ HZS ČR, 2009. *Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky č. 47: podmínky pro poskytování ochranných pracovních prostředků příslušníkům a občanským zaměstnancům HZS ČR*. In: Praha: GŘ HZS ČR, částka 47, 47/2009.

Historie SDH Skuteč. SDH Skuteč.cz [online]. [2015] [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <http://sdhskutec.cz/?idc=16>

HZS ČR, 2017. *Jednotky PO.* Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>.

HZS ČR, 2016. *Ochrana obyvatelstva v České republice.* Hasičský záchranný sbor České republiky.cz [online]. Praha [cit. 2018-03-08]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/ochrana-obyvatelstva-v-ceske-republice.aspx>.

HZS ČR, 2017. *Statistická ročenka 2016 Česká republika: Požární ochrana Integrovaný záchranný systém Hasičský záchranný sbor ČR.* Praha: MV-generální ředitelství HZS ČR jako přílohu časopisu 112 číslo 3/2017.

HZS ČR, 2013. *Statistická ročenka 2012 Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje.* HZS ČR.cz [online]. [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/statisticka-rocenka-statisticka-rocenka-2012.aspx>.

HZS ČR, 2014. *Statistická ročenka 2013 Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje.* HZS ČR.cz [online]. [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/statisticka-rocenka-statisticka-rocenka-2013.aspx>.

HZS ČR, 2015. *Statistická ročenka 2014 Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje.* HZS ČR.cz [online]. [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/statisticka-rocenka-statisticka-rocenka-2014.aspx>.

HZS ČR, 2016. *Statistická ročenka 2015 Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje.* HZS ČR.cz [online]. [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/statisticka-rocenka-statisticka-rocenka-2015.aspx>.

HZS ČR, 2017. *Statistická ročenka 2016 Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje.* HZS ČR.cz [online]. [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/statisticka-rocenka-statisticka-rocenka-2016.aspx>.

HZS ČR, 2015. *Systém krizového řízení.* Hasičský záchranný sbor České republiky.cz [online]. [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-system-krizoveho-rizeni-system-krizoveho-rizeni.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>.

HZS ČR, 2017. Varování obyvatelstva v České republice. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. MV-generální ředitelství HZS ČR [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/varovani-obyvatelstva-v-ceske-republice.aspx>.

HZS Hlinsko. *Interní dokumenty HZS Hlinsko*.

HZS Chrudim. *Interní dokumenty HZS Chrudim*.

HZS Pardubického kraje, 2012. *Účetní výkazy HZS Pardubického kraje 2012*.

HZS Pardubického kraje, 2013. *Účetní výkazy HZS Pardubického kraje 2013*.

HZS Pardubického kraje, 2014. *Účetní výkazy HZS Pardubického kraje 2014*.

HZS Pardubického kraje, 2015. *Účetní výkazy HZS Pardubického kraje 2015*.

HZS Pardubického kraje, 2016. *Účetní výkazy HZS Pardubického kraje 2016*.

JSDH Chrudim. *Interní dokumenty JSDH Chrudim*.

JSDH Skuteč. *Interní dokumenty JSDH Skuteč*.

KOUDELKA, Z., 2001. *Obce a kraje: Podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Linde Praha, a. s. ISBN 80-7201-272-X.

Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2015. *Bezpečnostní strategie České republiky*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR. ISBN 978-80-7441-005-5.

PEKOVÁ, J., 2004. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press. ISBN 80-726-1086-4.

PEKOVÁ, J., 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2008. Praha: ASPI, a.s. ISBN 9788073573515.

Počet stanic HZS ČR stoupne na 250, v příštích pěti letech se zvýší počet příslušníků o 700, 2018. Požáry.cz [online]. Ministerstvo vnitra – GŘ HZS ČR [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/182860-pocet-stanic-hzs-cr-stoupne-na-250-v-pristich-peti-letech-se-zvysi-pocet-prislusniku-o-700/>.

Portál územního plánování, 2017. [online] [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://portal.uur.cz/>.

PROVAZNÍKOVÁ, R. a O. SEDLÁČKOVÁ, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-2789-9.

Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014, 2014. Praha: Svaz měst a obcí České republiky.

Rozpočet města Chrudim na rok 2015. Chrudim.eu [online]. [2015] [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.chrudim.eu/rozpocet-mesta-na-rok-2015/d-1657>

Rozpočet města Chrudim na rok 2016. Chrudim.eu [online]. [2016] [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.chrudim.eu/rozpocet-mesta-na-rok-2016/d-1658>.

Rozpočet města Skuteč na rok 2012. Skuteč.cz [online]. [2012] [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.skutec.cz/urad-2/povinne-informace/>

Rozpočet města Skuteč na rok 2013. Skuteč.cz [online]. [2013] [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.skutec.cz/urad-2/povinne-informace/>

Rozpočet města Skuteč na rok 2014. Skuteč.cz [online]. [2014] [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.skutec.cz/urad-2/povinne-informace/>

Rozpočet města Skuteč na rok 2015. Skuteč.cz [online]. [2015] [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.skutec.cz/urad-2/povinne-informace/>

Rozpočet města Skuteč na rok 2016. Skuteč.cz [online]. [2016] [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.skutec.cz/urad-2/povinne-informace/>

MV ČR, 2004. *Public administration in the Czech republic*, 1. vydání. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky. ISBN 80-239-3458-9.

Refundace: Živnostník dobrovolným hasičem. Živnostenské listy [online]. [2016] [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://www.zivnostenskelisty.cz/clanky/2658-refundace-zivnostnik-dobrovolnym-hasicemhttp>.

SKALSKÁ, K., Z. HANUŠKA a M. DUBSKÝ, 2010. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I*. Vyd. 1. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-86640-59-4.

SOUČEK, V., E. STÁŇOVÁ a M. LINHART, 2005. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek: Krizové řízení*. Praha: Odbor bezpečnostní politiky ČR MV ČR.

VILÁŠEK, J., M. FIALA a D. VONDRÁŠEK, 2014. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Vyd. 1. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2477-8.

Výzva č. 36 stanice IZS. Strukturální fondy.cz [online]. [2016] [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/IROP/Vyzvy/Vyzva-c-36-Stanice-IZS>.

Základní principy hospodaření obce 1.. Deník veřejné správy [online]. [2010] Praha [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6432524>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A Řízený rozhovor s velitelem HZS Chrudim

Příloha B Řízený rozhovor s členem HZS Chrudim

Příloha C Řízený rozhovor s velitelem jednotky SDH Skuteč

Příloha D Řízený rozhovor s členem jednotky SDH Skuteč

Příloha E Řízený rozhovor se starostou SDH Skuteč

Příloha F Řád strojní služby HZS ČR

Příloha G Orientační doba životnosti ochranných pracovních prostředků

Příloha H Rozpočty města Skuteč za období 2012 – 2017

PŘÍLOHY

Příloha A Řízený rozhovor s velitelem HZS Chrudim

Jak dlouho jste příslušníkem HZS ČR?

Příslušníkem HZS ČR jsem již 22 let.

Jakou máte hodnost?

Moje služební hodnost je „vrchní komisař“ s hodnostním označením „major“.

Co Vás vedlo k tomu, že jste se stal příslušníkem HZS ČR?

Před svým nástupem k HZS ČR jsem pracoval 4 roky v jednotce PO podniku Synthesia a.s. Semtín. Práce u HZS ČR mi umožnila věnovat se profesi hasiče – záchranáře v celém jejím rozsahu.

Kolik členů má základna v Chrudimi?

Naše jednotka má celkem 35 hasičů, které jsou rozděleni do 3 směn (A, B, C).

Kolik výjezdů jste absolvovali v roce 2015 a 2016?

V roce 2015 naše jednotka zasahovala u 532 případů a v roce 2016 jsme byli povoláni na 528 výjezdů.

Tabulka 1 Počet výjezdů HZS Chrudim za rok 2015

Rok 2015	Požáry	Dopravní nehody	Únik neb. látek	Technické zásahy	Plané poplachy	Celkem zásahů
Stanice Chrudim	96	186	37	196	17	532

Zdroj: interní dokument HZS Chrudim rok 2015

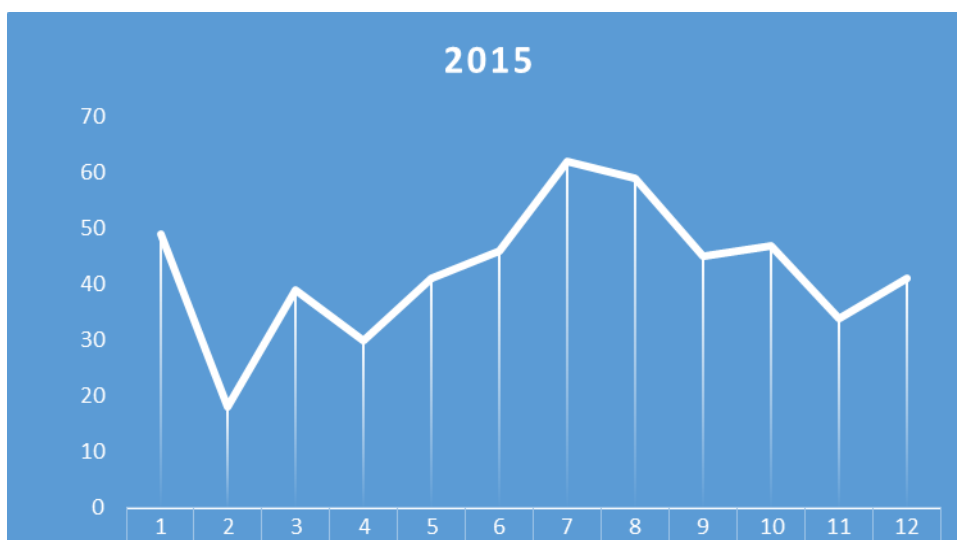
Tabulka 2 Počet výjezdů HZS Chrudim za rok 2016

Rok 2016	Požáry	Dopravní nehody	Únik neb. látek	Technické zásahy	Plané poplachy	Celkem zásahů
Stanice Chrudim	55	160	39	245	29	528

Zdroj: interní dokumenty HZS Chrudim rok 2016

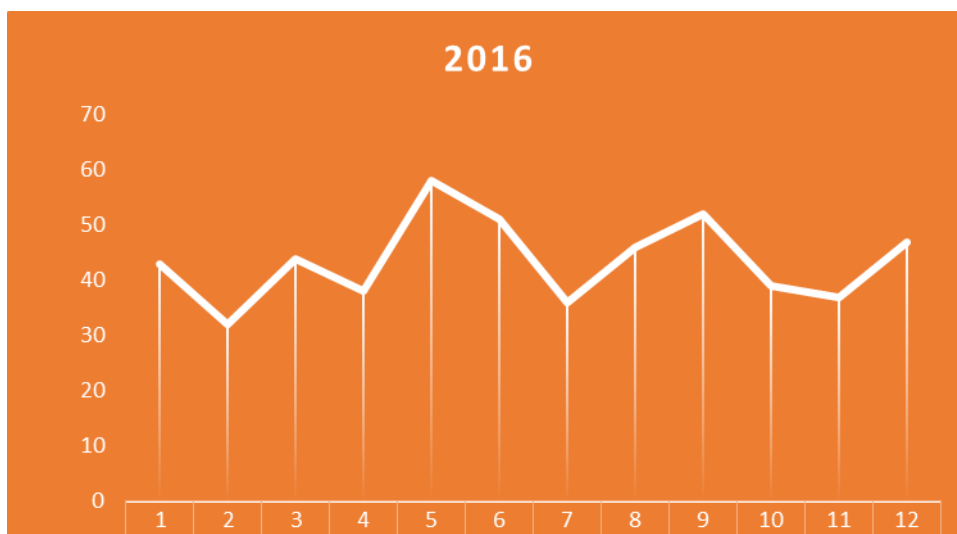
Liší se základním způsobem počet výjezdů v zimě a v létě? Pociťujete v létě nárůst?

Každý rok je jiný, záleží zejména na klimatických podmínkách daného roku (živelní pohromy – sucho, déšť), ale i na spoustě dalších faktorů.

Obrázek 1 Počet výjezdů za jednotlivé měsíce roku 2015 HZS Chrudim⁸

Zdroj: Interní dokumenty HZS Chrudim za rok 2015

Obrázek 2 Počet výjezdů za jednotlivé měsíce roku 2016 HZS Chrudim⁹

Zdroj: Interní dokumenty HZS Chrudim za rok 2016

⁸ Svislá osa = počet výjezdů, vodorovná osa = měsíc

⁹ Svislá osa = počet výjezdů, vodorovná osa = měsíc

Na kolik procent zásahů (přibližně) vyjíždíte s JSDH?

Naše jednotka v roce 2015 spolupracovala na 30 % zásahů s jednotkami sboru dobrovolných hasičů a v roce 2016 jsme vyjeli na 26 % zásahů s JSDH.

Kolik hodin v průměru strávíte na výjezdech?

U naší jednotky byl hasič na výjezdu v průměru za rok 2015 88 hodin a za rok 2016 69 hodin.

Kolik stojí jedna motohodina?

Dle zákona o HZS ČR přísluší jednotce PO úhrada nákladů spojených se zásahem u dopravní nehody za každou započatou hodinu ve výši 5 600 Kč.

Jaké jsou tedy průměrné náklady na celou jednotku za měsíc?

Tyto údaje bohužel nemám k dispozici.

Předpokládám, že na stanici máte nějaký denní harmonogram. Jak tento program vypadá? Co je jeho součástí?

Denní harmonogram na požární stanici určuje „Denní řád 24hodinové směny“. Hlavní náplní výkonu služby jsou činnosti potřebné k zajištění akceschopnosti jednotky. Vedlejší náplní jsou ostatní činnosti a hospodářské práce.

Jak probíhá proces při pořizování nového vybavení (žádost, projednání žádosti, financování,...)

Každá jednotka PO má mít podle platné právní úpravy vybavu odpovídající druhu, kategorii a předurčenosti jednotky k zásahu u požárů a jiných mimořádných událostech. Za vybavení jednotky PO odpovídá její zřizovatel. Vybavení naší jednotky je tedy řešeno prostřednictvím ředitelství HZS.

V jakých časových intervalech je Vám pořizováno nové zásahové oblečení?

Zásahový oděv patří do oblasti ochranných pomůcek, které každý nový hasič obdrží při svém nástupu k jednotce. Ochranné pomůcky se u HZS ČR obměňují, pokud ztratí svou ochrannou funkci.

Příloha B Řízený rozhovor s členem HZS Hlinsko

Jak dlouho jste příslušníkem HZS ČR?

Příslušníkem HZS ČR jsem od roku 2016, tedy jeden a půl roku.

Jakou máte hodnost?

Nadstrážmistr.

Co Vás vedlo k tomu, že jste se stal příslušníkem HZS ČR?

Vždycky jsem chtěl pomáhat svému okolí a už od malička mě toto povolání lákalo.

Kolik členů má základna v Hlinsku?

Na jedné směně slouží vždy 5 členů družstva a máme 3 směny (A,B,C). Celkově je zde 15 členů a velitel stanice. Konečné číslo je tedy 16 členů.

Kolik výjezdů jste absolvovali v roce 2015 a 2016?

Naše jednotka v roce 2015 vyjela celkově na 344 zásahů a v roce 2016 jsme byli na 291 výjezdech.

Tabulka 3 Počet výjezdů HZS Hlinsko za rok 2015

Rok 2015	Požáry	Dopravní nehody	Únik neb. látek	Technické zásahy	Plané poplachy	Celkem zásahů
Stanice Hlinsko	53	109	22	148	12	344

Zdroj: interní dokument HZS Hlinsko rok 2015

Tabulka 4 Počet výjezdů HZS Hlinsko za rok 2016

Rok 2016	Požáry	Dopravní nehody	Únik neb. látek	Technické zásahy	Plané poplachy	Celkem zásahů
Stanice Hlinsko	22	90	15	154	10	291

Zdroj: interní dokumenty HZS Hlinsko rok 2016

Liší se základním způsobem počet výjezdů v zimě a v létě? Pociťujete v létě nárůst?

Osobně si myslím, že se neliší. Každé roční období je specifické událostmi, které se dějí.

Na kolik procent zásahů (přibližně) vyjíždíte s JSDH?

Podle mého názoru na zásahy s přítomností JSDH jezdíme přibližně ve 40 % případech.

Kolik hodin v průměru strávíte na výjezdech?

Toto je dost individuální. Někdy na výjezdu nestrávíme ani hodinu, jindy jezdíme celý den. Já osobně k takovýmto statistikám nemám přístup.

Kolik stojí jedna motohodina?

Podle zákona dostáváme za každou započatou hodinu u dopravní nehody 5 600 Kč. Konečná cena zásahu se vždy liší podle použitých prostředků. Bohužel tyto statistiky u nás nejsou vedeny.

Kolik hodin strávíte za směnu školením?

Každou směnu je školení minimálně hodinu a půl, ale záleží na tématu. Pokud se jedná o rozsáhlejší problematiku, školení se může protáhnout na delší dobu nebo i do více směn

Předpokládám, že na stanici máte nějaký denní harmonogram. Jak tento program vypadá? Co je jeho součástí?

- 7:00 začátek směny
- 7:00 – 12:00 dopolední zaměstnání (údržba techniky, úklid,...)
- 12:00 – 12:30 polední pauza na oběd
- 12:30 – 17:00 odpolední zaměstnání (školení, fyzická příprava,...)
- 17:00- 17:30 pauza na večeři
- 17:30 – 23:00 večerní zaměstnání
- 23:00 – 7:00 – služba v pohotovosti

Jak probíhá proces při pořizování nového vybavení (žádost, projednání žádosti, financování,...)

Toto řeší příslušní technici a vedení stanice. Jsem pouze hasič, a tedy tyto postupy neznám.

V jakých časových intervalech je Vám pořizováno nové zásahové oblečení?

Každé oblečení má svoji životnost a poté je vyměněno. Pokud dojde k poškození vybavení hasiče tak také dochází k výměně.

Příloha C Řízený rozhovor s velitelem jednotky SDH Skuteč

Jak dlouho jste u výjezdové jednotky ve Skutči a jak dlouho velitelem jednotky?

U výjezdové jednotky od svých 18 let, tedy 20 let, z toho velitelem 15 let.

Do jaké skupiny JPO spadá jednotka SDH Skuteč a pro jaké události je tato jednotka předurčena?

Kategorie JPO II, předurčenost jednotky jsou železniční nehody, plnění zasahujících letadel.

Na kolika výjezdech se podílela jednotka v roce 2015 a 2016?

Tabulka 5 Počet výjezdů JSDH Skuteč za rok 2015

Rok 2015	Požáry	Dopravní nehody	Únik neb. látek	Technické zásahy	Plané poplachy	Celkem zásahů
Jednotka Skuteč	24	26	2	26	7	85

Zdroj: interní dokumenty JSDH Skuteč za rok 2015

Tabulka 6 Počet výjezdů JSDH Skuteč za rok 2016

Rok 2016	Požáry	Dopravní nehody	Únik neb. Látek	Technické zásahy	Plané poplachy	Celkem zásahů
Jednotka Skuteč	9	19	1	22	3	54

Zdroj: interní dokumenty JSDH Skuteč za rok 2016

Z jakých zdrojů jednotka SDH Skuteč dostává finanční prostředky?

Z rozpočtu města Skuteč, dotace Krajského úřadu Pardubice, státní neinvestiční dotace, které jsou řešeny cestou Krajského úřadu Pardubice, popř. drobné sponzorské dary.

Kolik peněz ročně dostává výjezdová jednotka od města/z kraje?

Město dává cca 700 000 Kč, zde je zahrnuto vše, tedy náklady na provoz a údržbu zbrojnice, techniky, výstroje i výzbroje, nákup, opravy apod. U kraje či státu záleží na případném schválení žádosti o dotaci, pokud se nejedná o výjezdovou techniku, tak se krajské dotace pohybují v řádech deseti tisíců. Od státu dále částku 120 000 Kč na hotovostní službu, tedy zajišťování výjezdu družstva 1+3 do 5 minut od vyhlášení poplachu jednotce.

Jaké jsou průměrné měsíční náklady na jednotku SDH Skuteč?

Pokud to rozpočítám dle ročních nákladů, tak okolo 40 až 50 tisíc měsíčně, vše je dále závislé na počtu a druhu událostí v daném měsíci.

Kolik činí refundace od zřizovatele a kolik členů je dostává? Jaké jsou podmínky pro získání finanční odměny? Odráží se v celkové výši i čas strávený na zásahu? Je zde nějaká odlišnost ve výplatě podle zkušeností hasiče či složení různých odborných zkoušek?

Refundaci mzdy je oprávněn čerpat každý člen VJ, který se účastnil zásahu ve své pracovní době. Maximální částka činí dle nařízení vlády 150 Kč/hodina, což má za následek, že členové VJ s vyšší hodinovou mzdou si raději berou v práci volno, dovolenou, nebo se do práce vrací a hodiny nadělávají, protože jim to v závěru snižuje platový průměr. Finanční odměny jsou závislé na rozpočtu a vůli města, navrhuje je městu velitel jednotky SDH, který přihlíží k účasti na výjezdech, školeních, brigádách a ostatních akcích pořádaných jednotkou, tedy na celkovém přístupu člena k jednotce. Celkový čas strávený u zásahů se rovněž odráží, ale je zapotřebí brát na zřetel, že všichni, kteří se chtěli účastnit zásahu, se například do zasahujících vozidel nevešli, proto nemohli být u zásahu, i když by chtěli. Samotné odměny jsou žalostné, v řádu 50 000 Kč/rok na celou jednotku, tedy pro 26 členů. Z toho důvodu se i zkušenosti a odbornost odráží v odměnách velice zanedbatelně, rozhodný je přístup člena, tedy jestli má hasičinu v krvi nebo se pouze s jednotkou veze.

Jak jsou placeny výjezdy od pojišťovny (hodinově/dle typu události)?

Placeny jsou pouze výjezdy na dopravní nehody, a to pouze pokud jsou minimálně dva účastníci dopravní nehody. Žádné jiné výjezdy pojišťovny neproplácí. Placeny jsou hodinově 5 600 Kč za každou započatou hodinu dohromady pro celou jednotku.

Pokud vyjedete mimo svoji působnost na zásah, jsou zde nějaké příplatky od pojišťovny?

Žádné nejsou, výjezdy mimo katastr obce jsou částečně propláceny z rozpočtu kraje, který ročně vyhrazuje finanční prostředky na požární ochranu. Pojišťovny nám nic takového neproplácí. Ovšem dopravní nehody jsou propláceny standardní sazbou, jako v katastru obce.

Hrozí i nějaké postihy pro jednotku, pokud vyjede mimo svoji působnost a řekneme, že bude chybět nějaké vybavení či proškolení zasahujících hasičů?

Operační důstojník dle počítačového programu ví, jaké vybavení jednotka má a dle toho si jednotky SDH vybírá a následně posílá na místa událostí. Zejména pokud se jedná o nějaké speciální vybavení, které není standardně mezi jednotkami. Všichni hasiči jsou proškoleni

dle základních pravidel, které na každý rok vydává Generální ředitelství HZS ČR. Za školení členů jednotky zodpovídá velitel jednotky a samotní členové. Pokud jsou vyžadovány u zásahu nějaké specializace, opět toto operační důstojník zjistí v počítačovém programu a potřebnou jednotku vyšle, ale toto se dobrovolných jednotek zpravidla netýká.

Co se obecně musí stát, abyste byli povoláni mimo svoji působnost? Je zde někdo, kdo musí takovýto nestandardní výjezd schválit nebo záleží pouze na operačním středisku?

Vše je závislé na operačním středisku, resp. poplachovém plánu kraje, který je operační středisko povinno respektovat, následně na samotném veliteli zásahu. Velitelem zásahu je příslušník HZS ČR, který rozhoduje o povolání posil či jednotek dle jejich potřebného vybavení. Z praxe operační středisko přihlíží na činnost a funkčnost jednotky, např. ta naše má velice dobré ohlasy, proto nás často posílají i mimo naši působnost. Je zde jistota v provedení rychlého a profesionálního zásahu.

Pokud je potřeba pořídit nové vybavení, jak tento proces probíhá? Je zde komunikace s městem ohledně potřebnosti a financování?

Vše je závislé na komunikaci s městem, která není mnohdy jednoduchá. Město si je vědomo své povinnosti dle zákona o požární ochraně. Nicméně hodně rozhodující je, kdo je ve vedení města a jak si zastupitelstvo váží své jednotky. Velitel tedy předkládá městu návrh rozpočtu jednotky pro následující rok, rozpočtový výhled na 4 roky, odůvodňuje potřebnost vybavení. Vše následně schvaluje rada města, v případě vyšších částek na 100 000 Kč i zastupitelstvo města. Samotný roční rozpočet schvaluje zastupitelstvo. Z mé praxe, základní ochranné prostředky a základní vybavení jednotky není u města takový problém. Vše je dáno zákonem, tudíž se jedná o povinnost pro obec. Pokud se jedná o další investice nad 100 000 Kč, je na městě z mého pohledu zcela zřejmé, jaké priority vedení města má. Respektive, kam chce peníze směřovat, tedy za co, jaký spolek, organizaci apod., město tak říkájíc kope. „Být ve vedení města někdo, kdo dobře zná problematiku výjezdových jednotek SDH a je hasičům nakloněn, bylo by vybavení jednotky na úplně jiné úrovni. Rozdíly mezi dobrovolnými jednotkami stejné kategorie jsou mnohdy značné, až žalostné.“

Příloha D Řízený rozhovor s členem jednotky SDH Skuteč

Jak dlouho jste u výjezdové jednotky SDH Skuteč?

U výjezdové jednotky jsem 8 let.

Co Vás vedlo k tomu, že jste se přidal k výjezdové jednotce?

Ve sboru dobrovolných hasičů ve Skutči jsem členem již od dětství, takže se předpokládalo, že jednou vstoupím i do výjezdové jednotky.

Kolik členů má výjezdová jednotka a kolik členů je aktivních?

Výjezdová jednotka má celkově 26 členů. Nemohu říci, že by byl nějaký člen neaktivní. Účast na výjezdech hodně závisí na povolání, které vykonáváte a zda zaměstnavatel umožňuje výjezdy zasahující do pracovní doby. Já, jakožto zdravotnický záchranář, si nemohu dovolit účast na zásahu, který by jakýmkoliv způsobem narušil moji směnu.

Kolik výjezdů jste absolvoval v roce 2015 a 2016?

V roce 2015 jsem zasahoval u 31 událostí z celkových 85 (účast na 36,47 % výjezdů) a na zásazích jsem strávil dohromady 33 hodin a 48 minut. V roce 2016 jsme byli povoláni na 54 výjezdů, osobně jsem se účastnil 29 zásahů (53,7%) a strávil jsem 27 hodin a 42 minut na místech událostí.

Tabulka 7 Počet hodin strávených na výjezdech rok 2015

Typ události	Počet účastí	Celkem hodin
Dopravní nehoda silniční	10	13:34
Ostatní pomoc	1	0:21
Planý poplach	2	1:07
Požár	7	10:32
Technická pomoc	9	6:45
Únik plynu / aerosolu	1	0:56
Únik ropných produktů	1	0:33
Celkem	31	33:48

Zdroj: interní dokumenty JSDH Skuteč

Tabulka 8 Počet hodin strávených na výjezdech rok 2016

Typ události	Počet účastí	Celkem hodin
Dopravní nehoda silniční	15	13:30
Ostatní pomoc	1	0:44
Planý poplach	2	0:52
Požár	4	4:33
Technická pomoc	5	4:47
Technologická pomoc	1	2:11
Únik ropných produktů	1	1:05
Celkem	29	27:42

Zdroj: interní dokumenty JSDH Skuteč

V jakém poměru jezdíte na výjezdy s HZS Hlinsko a HZS Chrudim?

Kvůli lokaci naší jednotky se v 95 % případů setkáváme s posádkou HZS Hlinsko. S HZS Chrudim jezdíme ojedinele.

Je možné, že budete vysláni na výjezd bez přítomnosti HZS ČR? O jaký typ výjezdů se jedná?

Samozřejmě se to stává. Jedná se především o výjezdy na technickou pomoc, tj. odstranění nebezpečného hmyzu, spadlý strom, snesení pacienta do vozu ZZS, otevření uzavřených prostor, atd.

Kolik hodin za rok v průměru strávíte na výjezdech?

V roce 2016 jsme vyjeli s jednotkou k 57 událostem. Časově to vychází přibližně na 52 hodin strávených u výjezdů na jednoho hasiče. Jelikož k zásahům se jezdí buď ve zmenšeném družstvu, tzv. 1+3 (velitel + 3 hasiči) nebo družstvu, tzv. 1+5 (velitel a dalších 5 hasičů), tak celkový počet hodin strávený na výjezdech je minimálně 208 hodin pro celou výjezdovou jednotku.

Na jaké typy událostí jste povoláváni? Jaké výjezdy převažují?

Naše výjezdová jednotka vyjíždí na události typu dopravní nehody, požáry, záchranu osob a zvířat, úniky nebezpečných látek, otevření uzavřených prostor, likvidace nebezpečného hmyzu, záplavy,... V posledních letech jsou na předních příčkách především dopravní nehody a technické pomoci

Kolik hodin ročně Vám zabere školení a v čem všem musíte být edukováni?

Každý poslední pátek v měsíci probíhá pravidelné školení výjezdové jednotky. Probíráme hlavně taktické postupy a první pomoc. Scházíme se i mimo tyto pátky na různá cvičení, např. když nám bylo pořízeno nové vybavení do vozu, tak abychom se s ním seznámili. Jednalo se o nástroje na otevírání dveří a plastových oken. Celkový počet hodin strávených na školeních, dle mého názoru, je minimálně 50 hodin za rok. Každý člen, který je součástí výjezdové jednotky PO je povinen absolvovat základní odbornou přípravu při vstupu do jednotky nebo nejpozději do jednoho roku od zařazení do jednotky. Hasič musí být proškolen v organizaci požární ochrany, ochraně zdraví a života hasiče a první pomoci.

V jakých časových intervalech je Vám pořizováno nové zásahové oblečení a osobní ochranné prostředky a pomůcky?

Myslím, že se nedá hovořit o pravidelných intervalech. Pokud je zásahové oblečení nebo cokoliv z osobní výstroje každého člena v takovém stavu, kdy je potřeba ho vyměnit, tak to nahlásíme veliteli. Ten se snaží nakoupit vše, co je potřeba.

Kolik času trávíte na brigádách pro jednotku a kolik pro SDH?

Důležité je si uvědomit, že ne všichni členové výjezdové jednotky jsou i členové SDH. Většina brigád je pořádána právě SDH. Co by se dalo považovat za brigádu pořádanou výjezdovou jednotkou je hlavně péče o techniku a vybavení. Kontrola techniky a vybavení se provádí po každém zásahu. Čas na brigádách nepočítám.

Začátkem roku 2017 se podařilo jednotce pořídit AED defibrilátor. Jak bylo AED financováno?

Ano, v průběhu roku 2016 jednotka oslovila několik firem a podnikatelů s žádostí o finanční sponzorský dar. Podařilo se vybrat částku, která umožnila zakoupit defibrilátor s veškerým příslušenstvím, včetně školení pro celou jednotku. Od 1.1.2017 se jednotka stala součástí programu „FIRST RESPONDER“.

Jak dlouho Vám trvalo získat prostředky pro nákup?

Myslím si, že přibližně půl roku.

Kolik členů je vyškoleno jako FIRST RESPONDER? Jsou s AED defibrilátorem spojeny i nějaké pravidelné výdaje nebo se jedná o jednorázový výdaj na nákup?

Všichni členové výjezdové jednotky jsou proškoleni v první pomoci i v používání defibrilátoru jak u dospělého člověka, tak u dítěte. Mezi pravidelné výdaje můžeme zařadit proškolení v první pomoci pro celou výjezdovou jednotku. Samozřejmě se musí počítat i s výdaji budoucími pro AED, např. výměna baterie, prošlé multifunkční elektrody, výbava lékárničky,...

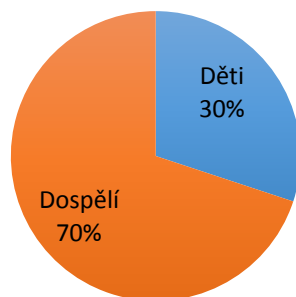
Příloha E Řízený rozhovor se starostou SDH Skuteč

Jak dlouho jste členem SDH Skuteč?

Členem SDH jsem 8 let a členem JSDH jsem teprve čtvrtým rokem.

Kolik členů aktuálně má sdružení? V jakém poměru jsou děti a dospělí?

Aktuálně má sbor 123 členů, z toho 37 dětí a 86 dospělých.

Obrázek 3 Počet členů SDH Skuteč

Zdroj: interní dokumenty SDH Skuteč

Jak je financováno celé sdružení? Pořádají se nějaké kulturní akce, brigády na sběr železa, přispívá na činnost město,...?

Sdružení je financováno převážně z vlastních zdrojů. Pořádáme kulturní akce (každoročně hasičský ples), dětské soutěže (Memoriál Honzika Kreminy a O pohár starosty města Skuteč), brigády, sběr železa apod. Ojediněle nám jsou poskytnuty finanční nebo hmotné sponzorské dary (např. nyní jsme dostali novou překážku pro sportovní družstva). Také město Skuteč každoročně přispívá na činnost sboru dotací, dále dostáváme příspěvek na ceny do dětských soutěží.

Hasičská zbrojnice je budovou města, má sbor nějaké náklady spojené s užíváním budovy, energie, náklady na opravy,...?

Ano, zbrojnice je opravdu budovou města. Náklady spojené s užíváním budovy a energie hradí město z rozpočtu pro výjezdovou jednotku. Opravy menšího charakteru si hradí sbor sám z vlastních zdrojů.

Na co jsou peníze získané vlastní činností následně použity?

Peníze, které sbor vydělá, jsou použity na nákupy vybavení sportovních družstev všech kategorií (děti, dorostenci, muži, ženy), např. na nákup překážek, hadic pro požární sport, helem pro požární sport, úhradu startovného, ubytování, pohonných hmot a údržbu hasičských sportovních stříkaček. Dále se také peníze používají na vybavení zbrojnice, její údržbu a na výstroj členů sboru (pracovní oděvy požární stejnokroj II, vycházkové uniformy).

Je zde orgán, přes který musí projít schválení využití peněžních prostředků?

Ano, v každém sboru využití peněžních prostředků schvaluje hlasováním tzv. výbor.

Kolikačlenný je tento výbor a kdo v něm vystupuje?

V našem sboru má výbor 5 členů a vystupují v něm následující funkce, které jsou ve sboru voleny:

- starosta sboru,
- velitel sboru,
- jednatel,
- hospodář,
- vedoucí sportovních družstev.

Jak se výbor volí? Jak a v jakých časových intervalech probíhají volby?

Nový výbor se volí na Výroční valné hromadě všemi přítomnými členy sboru, kdy se zvolí 5 členů, kteří se poté odeberou k tajnému hlasování a volí si mezi sebou jednotlivé funkce. Volby se konají vždy jednou za 5 let.

Jsou zde nějaké podmínky, např. jak často se musí výbor svolávat?

Podle stanov by se výbor měl scházet minimálně jednou za měsíc. Tuto podmínku splňujeme mnohonásobně. Schůze v našem sboru probíhají v průměru jednou za 14 dní. Z těchto schůzí je také povinnost vést jednatelem sboru zápisy.

Pokud je tedy potřeba cokoli pro sbor pořídit, nákup projednává pouze výbor a město se v těchto rozhodnutích neangažuje?

Pokud je potřeba pořídit nákup čehokoliv, projednává tento nákup pouze výbor SDH, město žádným způsobem do rozhodování nezasahuje.

**Platí členové SDH příspěvky za členství? Co všechno je v těchto příspěvcích zahrnuto?
Liší se nějak příspěvek pro dítě od příspěvku pro dospělého?**

Každý člen SDH platí roční příspěvek, který je vybírán na Výroční valné hromadě. Z výše poplatku se následně odevzdává povinný poplatek ve výši 100 Kč za člena Okresnímu sdružení hasičů v Chrudimi. OSH následně část z tohoto poplatku odvádí na ústředí do Prahy (za dospělého člena 20 Kč a za mládež 10 Kč). Zbytek peněz zůstává v OSH a je z něj financován celkový chod okresu (nájemné, elektřina, plat inspektora OSH, provoz kanceláře OSH, služební automobil, telefon, kancelářské potřeby,...). Zároveň naše OSH, při včasném zaplacení příspěvků, vrací 5 Kč za člena do okrsku jako podporu pro pořádání okrskových kol soutěží.

Tabulka 9 Členské příspěvky SDH Skuteč

Kategorie členů	Výše příspěvku
Mládež do 18 let	100 Kč
Studenti	150 Kč
Dospělí	250 Kč
Členové ve starobním a invalidním důchodu	100 Kč
Členové nad 70 let	neplatí žádné příspěvky

Zdroj: interní dokumenty SDH Skuteč

Orientační doba životnosti vybrané požární techniky

1. Zásahové požární automobily vykazují plnou akceschopnost po celou dobu své životnosti.
2. Pokud výrobce nestanoví jinak, zásahové požární automobily se dělí do následujících skupin podle orientační doby životnosti:
 - a) 1. skupina – orientační doba životnosti 6 let
 - cisternová automobilová stříkačka po technickém zhodnocení,
 - b) 2. skupina – orientační doba životnosti 8 let
 - cisternová automobilová stříkačka vyrobená před rokem 2000,
 - rychlý zásahový automobil,
 - technický automobil L,
 - osobní automobil,
 - c) 3. skupina – orientační doba životnosti 10 let
 - cisternová automobilová stříkačka vyrobená po roce 2000,
 - vyšetřovací automobil,
 - d) 4. skupina – orientační doba životnosti 12 let
 - velitelský automobil L,
 - e) 5. skupina – orientační doba životnosti 16 let
 - dopravní automobil,
 - automobilová stříkačka,
 - pěnový hasicí automobil,
 - plynový hasicí automobil,
 - práškový hasicí automobil,
 - kombinovaný hasicí automobil,
 - automobilový žebřík,
 - automobilová plošina,
 - hadicový automobil,
 - technický automobil M,
 - technický automobil S,
 - protiplynový automobil,
 - vyprošťovací automobil,
 - automobilový jeřáb,
 - nákladní automobil,
 - nosič kontejnerů,
 - autobus.

Zdroj: Řád strojní služby Hasičského záchranného sboru České republiky, 2006

Příloha G Orientační doba životnosti ochranných pracovních prostředků

Nestanovali-li výrobce ochranného pracovního prostředku lhůtu kratší, je orientační doba životnosti vybraných OPP ve výhradním užívání následující:

OCHRANNÝ PRACOVNÍ PROSTŘEDEK	ORIENTAČNÍ DOBA ŽIVOTNOSTI (ROK)
pracovní stejnokroj II v provedení bavlna 100 %	2
pracovní stejnokroj II v provedení polyester/bavlna 65 % / 35 %	3
pracovní stejnokroj II v provedení aramid 100 % a aramid/viskóza FR 50 % / 50 %	6
ochranný oděv pro hasiče	5
jednovrstvý ochranný oděv pro hasiče	5
nehořlavá ochranná kukla	5
zásahová obuv pro hasiče	4
ochranné rukavice pro hasiče	2
ochranné rukavice proti mechanickým vlivům	1

Zdroj: Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky č. 47, 2009

Příloha H Rozpočty města Skuteč za období 2012 – 2016

Tabulka 10 Vývoj příjmů a výdajů města Skuteč

Rok	Příjmy	Výdaje	PO	Způsob sestavování
2012	74 312 966 Kč	62 549 215 Kč	467 616 Kč	Přírůstkový
2013	80 369 090 Kč	71 011 609 Kč	510 214 Kč	Přírůstkový
2014	83 913 130 Kč	77 893 604 Kč	684 847 Kč	Přírůstkový
2015	87 399 600 Kč	77 665 800 Kč	849 128 Kč	Přírůstkový
2016	87 798 900 Kč	81 917 500 Kč	530 726 Kč	Přírůstkový

Zdroj: Rozpočty města Skuteč za let 2012 – 2016

interní dokumenty JSDH Skuteč v letech 2012 - 2016